

JUTRANJE NOVO

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši ponedeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213

Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

Upravništvo: Marjlin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglasi po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem č.k. uradu št. 13.238.

Resna beseda.

Ni je sile, ki bi mogla široke ljudske plasti tako razpaliti kakor vera in pa narodnostni čut. V današnjih časih rad krivimo narodnostni čut celo verskega. Zdi se, da je v sedanji dobi, poleg zlastnega teleta, to še edini bog, ki vlada in deloma še obvlada množice, da m. p. kladajo dan za dnem darila na žrtvenik skoro prav vsi brez razlike na starost, poklic in spol.

Brezvestnež je vsak, ki upreza to neoprecaunljivo elementarno silo v svoje lastne osebnostne namene. Brezvestnež in lopov, kdor razpiha zlasti med vročkrvno mladino to, morda še edino idealno iskrico katere ji še ni zadušilo življenje, v mogočnem plamen, da ga ni več možno obvladati in potem ruši in pali brez konca in kraja dokler se naposled ne uduši sam v sebi, ko mu zmanjka netiva. Zakaj, ni je ostdnosti, nad profanacijo nacionalne misli in čuta.

To velja za normalne čase, ko ne pretresajo širokih mas ljudstva nenavadni vsakdanji dogodki, ki so naravna posledica tako dolge in težke vojne. Koliko bolj mora to pravilo veljati v sedanjih časih, ko je ves svet — najbolj pa še Evropa — takorekoč nabita z eksplozivnimi snovmi. Neznatna malenkost jo more vsak hip zopet vreči iz tečajev in kdo zna za kako dolgo. Lavino sproži lahko vsak otrok, a ustavi ji ne more nihče.

O tem naj razmišljajo vsi oni, ki imajo ljubezen do naroda in države vsak dan v ustih in v srcih. Posebno pa še naj razmišljajo oni, katerim o tem govori samo jezik, preračunljivi razum in pa lastni egoizem, katerih srce je pa popolnoma prazno.

Nacionalni čut razvijati, izpopolnjevati in ga ohraniti vedno plemenitega, to je visoka in nad vse važna naloga. A tisti, ki so danes pri nas prevzeli to važno nalogo v zakup, stopajo po napadni poti, kakor kažejo dogodki. Pravi, da hočejo dobro domovini, državi korist, narodu pa svobodo. Na ta način pa lahko pogube vse tri in za vselej. Znebiti se hočejo tujca, a preganjajo brata, hočejo močno in urejeno državo, a jo sami slabijo in ji jemljejo ugled, lasten narod in njegove sinove pa uklepajo v duševne spono in mečejo v ječo.

Ti ljudje imajo nad našo sosedo Italijo sicer res upravičen srd, a v tem ožiru jo pa hočejo popolnoma kopirati. Da so tam druge razmere, drugi značaj ljudstva kakor pri nas, tega ne upoštevajo. Če se je Italijanom tako mirno posrečilo izvršiti takolimenovano notranjo revolucijo, mislijo, da pojde tudi pri nas vsaj približno tako mirno in gladko.

Kam privede izrabljanje nacionalnega čuta v osebne ali strankarske namene, znamo ravno pri nas Slovence doživeti najprej bradek dokaz in sicer ravno tam, kjer bi bilo najbolj potreba treznega in prevladnega skupnega dela vseh strank, dela za konsolidacijo države in probu prave narodne zavesti med priprtimi kmetstvom in delavskim ljudstvom. To je na naši severni meji z vsemi pomembnimi obojičji vred od Murke Sobote pa do Celja. Po dogodkih v Mariboru se sicer po časopisju komaj omenja, da si hoče delavstvo —

— i. socialdemokratsko internacionalno — vzgojiti in formirati lastne čete v svoje varstvo. G. Zebot pa že neki kar javno omenja revanšo s kmetstvom in fanti za napad v Črtilovi tiskarni. Pri nas kaj takega ni nemogoče v sedanjih razmerah. In tako znamo doživeti, da se bodo tri slovenske stranke med seboj bojevale ne s peresom in »uma svetlin mečem«, kakor je bila do sedaj navada, ampak s krampi, motikami, sekirami, vilami, koli in seveda tudi z revolverji.

Pri tem bo postala država močna, pa ne naša — ampak tuja, narodu se bo godilo dobro, — pa ne našemu, ampak nemškemu ostanom pri nas.

Nacionalni pokret je pri nas sedaj zašel popolnoma na strankarska pota. Izprva je bilo še upati, da se združijo v to plemenito svrhu vse stranke in uvedejo plemeniti boj za plemenite ideje. Po zadnjih dogodkih v Celju, zlasti pa še v Mariboru, je pa to zblizanje dočela izključeno in že danes lahko trdimo, da se bodo — če se v kratkem in prav temeljito ne preokrene — slabile narodne sile in jačile tujčeve s tem pokretom.

Mladinski listi in oficijelne organizacije nacionalnega pokreta sicer z vso odločnostjo odklanjajo vsako zvezo z zadnjim napadom. Da pa javnost temu ne verjame in ne more verjeti, sta pa kriva oba faktorja sama. Kdor je zasledoval zadnje tedne razvoj obeh čimbenic v javnosti, se pač ne more in ne more iznebiti utisa, da se je napad vršil sporazumno.

Napada pa ni obsojati iz obče človeškega stališča, ampak celo iz politično strankarskega ozira. Napadalcu niso

mogli napraviti klerikalcem večje in lepše usluge, kakor so jo napravili ravno sedaj za volitve. Klerikalni listi in agitatorji imajo sedaj v rokah neprecenljivo orožje. Ljudstvu bodo predložili to kot eklatanten dokaz, da je vse res, kar so dosedaj pisali njihovi listi o demokratih in o državi, ki kaj takega dopušča.

Kdor je to napravil ali pa vodil, ta je res pravi politični otrok in je klerikalcem pripomogel prav gotovo za par mandatov.

Veliko zborovanje NRS v Beogradu.

Beograd, 15. febr. (T) Danes dopoldne ob 10. se je vršil napovedani veliki shod Narodne radikalne stranke za Beograd. Zborovanju je predsedoval župan beograjski Dobro Mitrovič. Shodu je prisostvoval tudi ministrski predsednik Pašić, ki je imel daljši govor. Predsednik vlade je podal kratko zgodovino, postanka ujedinjenja države Srbov, Hrvatov in Slovencev in omejnjal krško deklaracijo ter govoril o načinu, kako je prišlo do službenega naziva naše države, namreč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Potem je razpravljal o vidovdanskem ustavi in o stališču poedinih strank do nje. Dejal je, naj bodo prihodnje volitve v narodno skupščino nekako ljudsko glasovanje za to, ali se narod odloči za vidovdanskou ustavo, ali pa proti njej. Končno

je pozval vse radikale, naj složno oddajo glasove za svojo stranko in s tem za vidovdanskou ustavo. Na koncu govora so zborovalci priredili ministrskemu predsedniku burne ovacije. Predsednik vlade Pašić je nato zapustil shod in odšel na sejo ministrskega sveta. Potem je predsednik shoda Dobro Mitrovič predlagal kandidatno listo Narodne radikalne stranke za mesto Beograd, ki je bila sprejeta. Nosilec liste je ministrski predsednik Nikola Pašić, kandidat v prvem srezu Božidar Maksimović, njegov namestnik pa dr. Jakob Čelobonović, v drugem srezu kandidat odvetnik Mihailo Marjanović, njegov namestnik pa Pavle Karadžićević. Shod se je končal ob 11. dopoldne. Shod je bil veličastna manifestacija za edinstvo naroda in države.

Preganjanje Jugoslovenov v Grčiji.

Beograd, 15. febr. (B) »Južna Zvezda« poroča iz Lerina, da grška vojaška oblastva v vasi Bufo postopajo vedno bolj agresivno proti našemu življu in zahtevajo od naših ljudi, naj izroče orožje, katerega sploh nimajo. Grozilo jim z visilicami, katere so postavili na dvoriščih ljudske šole. Našo deco pretepajo v šoli zelo kruto, tako da je pred par dnevi pobegnil deček Todor Aproxčič izpod udarcev učitelja, na begu pa je padel v reko, tako da bo

teško ostal živ. List pravi nadalje, da so učitelji nekatere otroke smrtonosno pretepli. Buški župan je protestiral proti takemu postopanju. Toda zgrabil so ga, zvezali in odvedli v Lerin v ječo, kjer se še vedno nahaja. Zato se »Južna zvezda« obrača do naše vlade s pozivom, naj priskoči našemu prebivalstvu v teh krajih na pomoč. Po nadaljni brzjavki iz Lerina so prišle v vas Bufo grške čete.

Angorska skupščina pred odločitvijo.

ANGLEŠKO - FRANCOSKA POGAJANJA. — RAZBURJENJE MED PREBIVALSTVOM. — NEMŠKA AGITACIJA V ANGORI.

Carigrad, 15. febr. (Z) Položaj v Smirni je neizpremenjen. V poučenih političnih krogih se zatrjuje, da bo angorska narodna skupščina šele po poročilu Ismet paše o razpravah na mirovni konferenci v Lausanni odločila, ali naj se mirovna pogajanja prekinje ali nadaljuje. Po vesteh z mero-dajne strani še ni bila izročena turška nota zaveznikom, da si je govorilo, da jo je že prejel angleški general Allenby. Med angleško in francosko vlado se vrše porazgovori, ali ne bi bilo koristno, da se pride Turkom na ta način nasproti, da se zmanjša število zavezniških vojni ladij v Smirni, toda s pogojem, da imaknejo svoj ultimati. V tem slučaju bi si zavezniki še nadalje pridržali pravico, da smejo imeti svoje vojne ladje v turškem vodovju.

Carigrad, 15. febr. (Z) Nemški agitatorji skušajo uveriti turške poslan-

ce v Angori, da bo znova izbruhnila evropska vojna in bi Turki ravnali zelo nespametno, ako bi sedaj podpisali mirovno pogodbo. S tem bi napravili konec otomanski državi, dočim bi jim nova vojna nudila priliko, da si dajo drago plačilo svojo tožadbo ali pa nevarnost.

London, 15. febr. (Z) Vest, dopisne snoci govore o velikem razburjenju v Angori. Kemalistična vlada je včeraj proučevala predloge zavezniških velesil o poravnavi spora v Smirni. Poročajo tudi o nenavadnem gibanju turške vojske v Vzhodni Trakiji. Turška letala krožijo nad važnimi strateškimi točkami.

Carigrad, 15. febr. (Z) Znamo krvnik Osman aga je odpotoval s sto možmi v Trakijo.

PRED IZVEDBO RAPALSKKE POGODBE.

Beograd, 15. febr. (M) Po informacijah, ki jih je prejel zunanje ministrstvo iz Rima, se bo vršila zamenjava ratifikacij s. margheritskih konvencij dne 18. t. m. Do tega dne bo ratifikacijo podpisal kralj Viktor Emanuel. Zmenjava se izvrši med našim poslanikom v Rimu Antonijevićem in predsednikom italijanske vlade Mussolinijem kot zunanjim ministrom.

NOVI CARINSKI TARIF.

Beograd, 15. febr. (M) V prometnem ministrtvu bo 25. t. m. seja carinskega odbora, na kateri se bo definitivno rešilo vprašanje novih carinskih tarifov.

DOLGOVI BIVŠE MONARHIJE.

Pariz, 15. febr. Reparacijska komisija je na svoji včerajšnji seji razpravljala o podrobnostih glede razdelitve dolgov bivše avstro-ogrskone monarhije med nasledstvene države.

ODPUŠČENI ITALIJANSKI ŽELEZNICARJI.

Rim, 15. febr. (Izv.) Vlada komisar za železnice je odpuštil okoli šestdeset železničarjev, znanih voditeljev komunističnega sindikata, ki so organizirali zadnje železničarske stavke.

FAŠISTOVSKA ČUVSTVA ZA »ORJUNO«.

Trst, 15. febr. (Izv.) Italijansko časopisje poroča obširno o zadnjih fašistovskih napadih na Hrvaškem, v Celju in v Mariboru. Listi ponatiskujejo z velikimi črkami tozadevne komentare raznih avtonomističnih časopisov v Jugoslaviji, ki očitajo državni upravi, da tolerira fašistovske organizacije po italijanskem vzgledu. Socijalistično časopisje hoče vedeti, da namerava beograjska vlada razpustiti fašistovsko organizacijo zaradi njenih protidržavnih ciljev.

BIVANJE TUJCEV V ITALIJI.

Rim, 15. febr. (Izv.) Nova določila glede bivanja tujcev v Italiji so stopila v veljavo. Vsak tujec se mora tekom 3 dni po svojem prihodu javiti pri policijski kraja, kjer namerava prebivati. Ako pa je tujec že v Italiji, se mora prijaviti najkasneje do 13. marca. Ta določila ne veljajo za diplomatsko in konzularno osebo.

JAPONCI NE SMEJO V AMERIKO.

London, 15. febr. (Izv.) Iz New Yorka poročajo, da je odbor za priseljevanje sklenil predlagati zakonski načrt, na podlagi katerega bo prepovedano priseljevanje Japincev v Zedinjene države.

Kdo kandidira v Ljubljani.

DR. RAVNIHAR KANDIDAT NARODNE NAPREDNE STRANKE. — PROF. REISNER KANDIDAT »MLADINOV«.

Ljubljana, 15. febr. Narodna napredna stranka je imela nocoj od 8. do 10. v dvorani Mestnega doma sešatek svojih zaupnikov. Prišlo jih je nad 150, kar je za tako zborovanje v Ljubljani jako lepo število. Odvetnik dr. Triller je govoril o političnem položaju v splošnem, dr. Ravnhar pa o programu in o organizacijskem statusu narodne napredne stranke. Potem je bil izvoljen odbor zaupnikov 27 članov. Razvila se je živahna debata, v katero so posegli razni govorniki, naglašajoč, da je neobhodno potrebna združitev vseh naprednih sil. Odbor zaupnikov je dobil nalog, da takoj stopi v dogovor z vsemi naprednimi strankami. Kajti novi volilni red je ustvaril tak položaj, da se morajo male stranke združiti, ako hočejo doseči uspeh. Sledila je proglasitev kandidatov. Za kandidata v mestu Ljubljani je bil izvoljen odvetnik dr. Vladimir Ravnhar, za njegovega namestnika pa trgovec Viktor Meden. Hkrati se je po daljši debati sklenilo, da ima kandidat narodne napredne stranke, ako bo izvoljen, v narodni skupščini popolnoma proste roke, da more po svojem najboljšem preprčanju vstopiti v katerikoli klub.

Ljubljana, 15. febr. V ljubljanski kazini je bil nocoj sestanek demokratskih zaupnikov, ki so po referatu dr. Žerjave in dr. Puca proglasili soglasno za kandidata za volitve v narodno skupščino profesorja Reisnerja. Namestnik še ni določen in je v tem pogledu dana načelstvu stranke prosta roka, da vodi porazgovore z interesentnimi skupinami. Profesor Reisner bi naj po sprejetju službene pragmatike in po rešitvi stanovskih vprašanj javnih nameščencev odstopil svoj mandat namestniku. Kandidatura profesorja Reisnerja bi naj veljala le za slučaj, da ne pride z narodno napredno stranko do sporazuma.

DEMOKRATSKI IZREDNI ZBOR V LJUBLJANI.

Demokratska stranka razpošila svojim zaupnikom vabila na izredni zbor v nedeljo, 18. t. m. ob 10.30 dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Vabilo navaja kot 4. točko odobritev kandidatur za narodno skupščino. Ker si demokrati še snoci niso bili popolnoma na jasnem, katere kandidate naj postavijo, upajmo, da tudi v nedeljo ne pride v tem pogledu do nobenega pozitivnega zaključka.

Položaj v Poruhriu.

Berlin, 15. febr. (K) Francozi so zasedli v Essenu rudnik Proster II, ker se jim ni dajal zahtevani premost. Nato so rudarji v tej jami začeli stavkati. Njim so se pridružili tudi tovaršiji iz jam Rheinbaben in Verelngte Welheim. Francoska oblastva so danes aretirala sindika zveze detajlistov v Essenu, ker je sklenila, da e Francozom ne sme ničesar prodati.

Mainz, 15. febr. (K) V Gelsenkirchnu je bilo 32 oseb aretiranih.

Düsseldorf, 15. febr. (K) Predsednik zveze hotelirjev je bil aretiran, ravno tako tudi essenski župan, ki je odgovoren za prekinjenje električnega toka v stanovanju, kjer je nastanjena inženjerska mislija. Prijeli so tudi moža, ki je hotel zrahljati železniško tračnico. Z zasedbo električne centrale v Essenu so ostali hoteli brez luči. Ako ta odredba ne bi zadrževala, potem se izključil električni tok za vse mesto, izvemši bolnišnice, gotove javne obrate in rudnike.

Pariz, 15. febr. (K) Kakor doznava »Journal Industriel« iz Metzja, traja stavka v Posaarju in v departementu Moselle dalje. Mnogo poljskih in če-

ških delavcev se namerava zopet povrniti na delo, ako se jim zagotovi varnost.

AMERIŠKI SENAT IN RUHRSKA AKCIJA.

Washington, 15. febr. (Z) Pri razpravi v senatu o vojnih odškodninah je delal senator Francis, da je bila Francija popolnoma v pravici, da zasede Poruhrie, ker je Nemčija vedno kazala, da je proti plačevanju vojne odškodnine. Senator Fletcher je rekel, da je Nemčija odgovorna za svetovno vojno. Naštevaj je vse zločine in škodo, ki so jo Nemci naredili tekom vojne, kakor tudi koncesije, ki jih je Nemčija dobila, odkar je prenehala vojna. Toda nemška država ni bila lojalna in izvrševanju mirovne pogodbe, ki jo je podpisala. Govornik je ugotovil, da je Francija s tem, da je zasedla Poruhrie izpregovorila z Nemčijo besedo, ki jo mora le-ta razumeti. Fletcher je končno zahteval, da Zedinjene države seve-roameriške na noben način ne smejo intervenirati v akciji, ki jo je Francija začela, da prisili Nemčijo k izvrševanju svojih obveznosti.

ITALIJANSKI FAŠIZEM IN PROSTOZIDARJI.

Rim, 15. febr. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo, da bo z ozirom na sklep velikega fašistovskega sveta, ki je pozval fašiste, naj se odločijo ali za članstvo fašizma ali pa prostozidarstva, izstopila večina fašistovskih članov iz prostozidarskih organizacij.

Borzna poročila.

Zagreb, 15. febr. Devize, Dunaj 0.146—0.147, Berlin 0.50—0.515, Budimpešta 3.90—3.95, Bukarešta 48—49, Italija 490—495, London 484—487, New York 103—104, Pariz 625—630, Praga 307—308, Svica 1935 do 1940, Varšava 0—0.275, Valute. Dolari 95.50—100.50, avstriske krone 0.141—0.143, češkoslovaške krone 300—304, francoski franki 0—620, lire 480—485.

Zagreb, 15. febr. (Priv.) Devize: New York 101—104, Pariz 625—630, Curih 19.35—19.40, London 484—487, Dunaj 14.60 do 14.70, Praga 3.07—3.08, Budimpešta 3.90 do 3.95, Italija 4.90—4.95, Berlin 50—50.50, Valute. dolarji 99—100.50.

Beograd, 15. febr. Danes ni bilo borze radi praznika.

Curih, 15. febr. Otvoritev. Berlin 2.35, Holandija 210.80, New York 533.25, London 24.97, Pariz 31.97, Milan 25.40, Praga 15.70, Budimpešta 20, Zagreb 5.30, Bukarešta 2.45, Solija 2.09, Varšava 1.30, Dunaj 74.50, avstr. krone 75.

Curih, 15. febr. Zaključek: Berlin 2.65, Holandija 210.75, New York 533.50, London 24.97, Pariz 31.95, Milan 25.40, Praga 15.70, Budimpešta 20, Zagreb 5.30, Bukarešta 2.45, Solija 2.95, Varšava 1.30, Dunaj 74.50, avstr. krone 75.

Berlin, 15. febr. Dunaj 27.08, Budimpešta 718, Milan 91.271, Praga 57.356, Pariz 115.211, London 90.523.12, New York 19.451.25, Curih 361.593, Beograd 19.152.

Praga, 15. febr. Dunaj 4.775, Berlin 16.875, Rim 164.25, avstriske krone 4.75, lire 164.75, Budimpešta 130, Pariz 207.25, London 160.875, New York 24.30, Curih 645.75, Beograd 24.25.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

V Ljubljani:

Drama: »Ugrabljeni Sabinke«.

Red A.

Opera: »Nižava«, Red C.

Kino Matica: »Pamperl na smučeh«.

Kino Tivoli: »Apaš Julot«.

Kino Ideal: »Horoš« II. del.

V Mariboru:

Narodno gledališče: »Čvora, izven«.

Vojaška predstava.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani. Tekoči teden: lekarna Bohinc na Rimski cesti in Leustek na Reslavi g. Ijev. L.

Izza kulis demokratske stranke.

Iz raznih krajev smo dobili poročila, da je po zadnjih ponesrečenih, po krivdi Mladinov, ljubljanskih volitvah veliko članov DS izstopilo iz stranke. Prav veliko jih je kar formalno izstopilo in pristopilo v na novo oživljeno NNS (Narodno - napredno stranko), oziroma vrnili so se tje, odkoder so prišli v bivšo JDS in sedanjo DDS.

Dobili smo celo poročila, kako so zelo odlični člani DS pismeno zahtevali od vodstva DS, da mora doseči zopetno združenje stranke in da morajo v ta namen stopiti v ozadje vsi oni Mladini, ki so vzrok secésiji in nezadovoljstvu (v prvi vrsti dr. Ž.) Ali vodstvo ni dalo niti odgovora na take dopise. Posledica je bila: izstop iz DS in vrnitev v obnovljeno NNS. — Povsem naravno in logično!

Iz demokratskih krogov smo tudi prejeli glasove, ki obžalujejo, da je NRS tako pozno začela resno organizatorično delo kot stranka. Rodoljubni uvidevalci, da nima nikakega smisla to cepjenje naprednega naroda v DS, NNS, NRS, SKS, NNS. — Novi volilni zakon naravnost zahteva nove politične orijentacije in grupacije in nikogar ne sme biti sram ne pred svetom in ne pred svojo vestjo ako je bil še do večerja pristaša te ali one stranke in da danes pristopi NRS. Zdrav razum, občina narodna kirst, pošten egoizem to naravnost zahtevajo! — Kaj nam pomaga pet strank, ko morda edino SKS ujame količnik, dasi jej grozi precejšnje razočaranje. Vse ostale štiri pa ostanejo

praznih rok. Kaj bo to koristilo vsemu naprednemu življu v Sloveniji! Edino NRS opravičeno upa na lep uspeh že pri tej prvi volitvi, ki mora združiti vse napredne volilce in življe, je na dlan! In to bo tudi, saj drugače biti ne more in ne sme!

Včerajšnje »Jutro« je razkrilo tok pogajanj med DS (ali JDS, kakor »Jutro« še vedno zlorablja to imenovanje!!) in NNS. — Poročilo je napisano »ad uscem Delphini« in s preproznim namenom, polastiti se uradništva, trgovstva in obrtništva. Za vsakogar imajo flajšterček v zalogi — pred volitvami, potem pa v uhi nas pišete! — Kompromis med DS in NNS naj bi pomagal »rehabilitirati mladinsko politiko! Ali NNS nima druge naloge?

Mi pa menimo, da se da doseči lepi in častni vspeh brez kompromitacije zveze. Kar je obsojeno na smrt — naj izgine čim prej tem bolje! Pogrebi pa naj se zavajo sedanega položaja, kakoršen je, in po tem naj uravnajo svoje korake. NRS je tu, ona gre neizprosno in dosledno svojo pot naprej, brez ozira na to, ali in v koliko Slovenec že pri teh volitvah sreča pamet. Kdor vztraja zmagati, pravi neki neslovanski pregovor. Ne spominjam se, ali imamo Slovenci kak podoben pregovor. Ako ga ni, bi pomenilo, da Slovenci nimamo vztrajnosti za vzgled, pač pa oni o slami, ki hitro pogori. — NRS pa hoče vztrajati in zmagati prej ali slej na cili črti! Kdor želi narodu dobro, naj se pridruži takoj! x-y.

Donkišotstvo.

S svojim zadnjim fermanom se je g. minister na razpoložanju, bivši nar. poslanec in nosilec liste »Napredne kmečke - obrtne zveze« g. dr. Lojze Kukovec blamiral do kosti. Vzbudil je s svojo nepismeno kolobocijo toliko smeha in pikrih zbadljivk, da se g. Kukovec še dolgo ne bo posrečilo zabrisati sledove svojih marov.

Borba, ki jo je g. Kukovec primoran voditi »po svoji vesti in svojem prepričanju proti obema gospodoma« — tu gre za dr. Pfeifferja in dr. Graseltija — je v resnici tako smešna, da se nam ne bi zdelo vredno, jo omenjati, če ne bi bila prepojena z lažjo in hinavščino.

Najprej je treba slovenski javnosti vedeti, da so časi že minili, ko je narod v svoji borbi za obstanek reflektiral na vsako pomoč, in najsí mu jo je nudil tudi dr. Kukovec. Da se je ta gospod, ki se na stara leta bori — z nekimi poštastmi, pravzaprav s svojimi političnimi halucinacijami, namesto da bi sedel v svoji odvetniški pisarni, spustil v nizave podilj laži, je nadvse značilno.

Propadanja demokratov v mariborski oblasti ne bi zares mogel noben barometer tako precizno naznanjati, kakor g. Kukovec. Že dejstvo samo, da si moč ne upa s firmo »JDS« prej volice, marveč s krinko »Napredne kmečke - obrtne zveze«, pove več kot do-

volj. Ne upajo si več nastopiti pod firmo »demokracije«, ker predobro vedo, da odklanja slovensko ljudstvo tako »demokracijo« na vsej črti.

Tudi take metode jim 18. marca ne bodo veliko pomagale. Najprej protest pri notranjem ministru, nato lažljivo zavijanje v lokalnem glasilu, in koncu pa še izmišljeno poročilo »o zlonemnem odporu Slovencev!« Takega licemerstva ne pozna novejša politična zgodovina Slovencev. Dr. Kukovec bi storil najboljše, če bi molčal. O njegovi poslanski »sposobnosti« si je naše ljudstvo že precej na jasnem, zato si o njegovi »izvclitvi« ne bo belilo svojih glav. Je res nekaj ogabnega, če nesposobni, med svojimi lastnimi pristaši nepriljubljeni ljudje jadikujejo v časopisu o nesrečnem partikularizmu, sami pa ustvarjajo strančice, katerim je usoda muhe enodnevne že v naprej davno pisana.

Dr. Kukovec se je v zadnjih dveh letih večkrat blamiral, nikdar pa še tako, kakor tokrat. Mislimo, da zadostuje opazka, da se celo »Jutro« sramuje neumnih fermanov, ki jih izdaja v Mariboru »nosilec liste Napredne kmečke - obrtne zveze«. To je donkišotstvo, politična samoprevara, kumedijska, ki bo zaključena 18. marca z več kot neprijetnim epilgom.

Glose.

Basen o raztrganem lisjaku. Uvodničar »Jutra« je imel dne 14. febr. 1923 svojo slabo uro, ki pa ni potekla iz njegove siceršnje smešnosti in line predvidnosti. V tem hipu samopozabe mu je proti lastni boljši volji ušel članek o razsulu radikalne stranke. Prestrašiti je hotel s Pribečevimi skornji tiste neopredeljene Slovence, ki so se zadnji čas tako množestveno odločili za Narodno radikalno stranko. — Drugo prijaznost smo prezrli in se spomnili samo basni o raztrganem lisjaku:

Dva leva sta se pripravila zaradi plena. Opazil ju je lisjak v goščavi in se obližnil, rekoč: »Kjer se prepirata dva, tretji dobiček imale. Predrzo stopi pred oba leva in

začne zdaj tega, zdaj onega proti drugemu bujskati.

Nakrat pa se oba leva ježno obrneta proti lisjaku: »Kdo pa je ta pokveka, ki se meša v častno borbo dveh junakov?« — Skočita na lisjaka in ga raztrgata.

Enako sodijo vsi razboriti naprednjaki, da absolutno in pod nobenim pogojem ni dopustno, da bi se Slovenci vmešavali v notranje zadeve bratov Srbov. Mi poznamo samo Srbe in samo Srbe.

Sicer pa: isti trenutek, ko bi se posrečilo državomrznim elementom prelomiti Srbstvo, hrbenico naše države, bi sovražniki naše mlade države ploskali: »Na naščevanem Kosovem polju vzhaja nov Vidov dan!« Censor.

Iz prosvetnega življenja.

— Ljubljanska opera. Sezono za sezono smo čuli večno tarnanje, da se pri nas gredo preveč italijanska operna literatura. Letos se pač ne moremo pritoževati, ker nam repertoar nudi različna dela, predvsem pa slovenska. Obupavali smo že večkrat in mislili, da v našem hramu modric nikoli ne bo mo bilšali domačega slovenskega opernega dela. Letošnja sezona nam je prinesla pomlajenega, z vsem spoštovanjem uprizarjenega »Gorenjskega slavca« v veselje in priznanje nestorju naših skladateljev Antonu Forsterju ter v splošno pohvalo in navdušenje gledališke publike. Spoznali smo poleg drugih, že prej pri nas priljubljenih Smetanovih del, njegovo opero »Tajnost« in sinoči je Anton Dvořak na celi črti zmagal s svojo opero »Vrag in Katra«, katero s posebnim veseljem uživajo Pražani nešteto krat na leto. O delu samem in o podrobnostih uprizaritve v naši operi nameravamo poročati podrobneje po prihodnjih predstavah. Za danes ugotovimo le dejstvo, da je opera »Vrag in Katra« po zaslugi vseh sodelujočih, solistov, orkestra, zbora, režije in inscenatorja dosegla popoln uspeh ter je gotovo, da bo ostala stalno pri nas na repertoarju. Gledališče je bilo nabito polno in so poslušalci prirejali zlasti po drugem dejanju solistom viharne, neponehujoče ovacije. Bilo je vencev in cvetja, pa tudi dovolj resničnega navdušenja. O režiser Debevec in g. kapelnik Balatka sta se z ljubljeno in resnostjo zavzela za dostojno izvedbo opere. Bil je v resnici lep večer, ki dela čast ljubljanski operi.

— Iz pisarne Šentjakobskega gledališkega odra. Radi popravil in razširjenja odra se ta teden ne vrše običajne predstave, pač pa gostuje oder v nedeljo zvečer, 18. t. m.

temi 2320 iz Dalmacije. 5 do 6 vrst naziva znanstvo po njegovem imenu.

— Na svojem planističnem koncertu, ki se vrši v torek, dne 19. februarja 1923 igra Ciril Ličar v I. delu sledečih skladb: 1. Schumann: Kreisleriana. Celoletna Kreisleriana je ciklus osmih fantazij, ki so med seboj popolnoma različnega značaja. Delo je posvečeno Chopinu in glasbeni estetiki Riemannu pravil, da Kreisleriana najbolj karakterizira Schumannovo muzikalno individualnost. Na našem koncertu igra g. Ciril Ličar razven V. in VI. točke, vse točke Kreisleriana, ki so pravzaprav komponirane na podlagi fantastičnih pesnitev nemškega pesnika Hoffmanna. — Kot II. točka sledijo Glasunove Variacije. Skladatelj Glasunov je bil rojen 1865 v Petrogradu ter je bil učenec slovečega ruskega komponista Rimski-Korsakova. Glasunov je znan kot komponist različnih simfonij, orkestralnih suit, simfoničnih pesnitev, komorne in vokalne glasbe. Izmed vseh teh skladb zavzemajo njegove Variacije v A-duru, op. 72, eno najodličnejših mest. Pisane so na kratko osemtaktovno tempo ruske nacionalne pesmi. O drugih točkah prihodnjiki. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

— Ruska predstava. V soboto dne 17. februarja se vrši v dvorani hotela »Tivoli« v Ljubljani ruska »Maslenica«. Ob tej priliki se vršijo veseloligra v treh dejanjih »Na bolkom meste« Ostrovskega in Čehova »Kerurgija«, igra v enem dejanju. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 2—5 Din. Po prireditvi ples. Občinstvo se vabi, da se prireditve udeleži v velikem številu.

— Smrt prirodoslovca. V Splitu je umrl v starosti 74 let zdravnik dr. Edvard Karaman. Pokojnik se je mnogo bavil s

Guerilla.

Nemci pravijo, da se je s 1. januarjem začela nova vojna na ruhrskem ozemlju, pravzaprav pa ni niti vojna, niti bitka, ampak le guerilla. Nemški odpor je dobro premišljen. »Frankfurter Zeitung« ga imenuje mobilno obrambo; to se pravi, odpor se pokaže enkrat v eni točki, drugičkrat pa v drugi, čisto po okolnostih. Do 31. januarja so se borili železničarji. Francija je na to odgovorila s tem, da je zaprla izvoz premoga v nezasedeno Nemčijo. Nato so pa pričeli nemški rudarji s ofenzivo. To prožno taktiko komandira štab, ki je nastanjen v bližini ruhrskega ozemlja in katerega poveljnik je izgnani düsseldorfski župan in ta štab je tesno zvezan z vrhovnim poveljstvom v Berlinu.

To je mehanizem nemške obrambe. Njegov cilj je popolno zamašenje rudnikov in železnic, tako da bodo slednji v rudnikih prisiljeni, ustaviti delo. Nemški časopisi ne prikrivajo nad, ki jih stavijo na to brezdelnost. Najbolj bi jim seveda ugajalo, če bi se železnica tako zamašila, da celo transporti z živil ne bi mogli več dohajati v ruhrsko ozemlje. Naravnost občudovati je treba lahkomišljenost, s katero hočejo žrtvovati prebivalstvo več milijonov delavcev. Saj so isto skušali napraviti v renskem ozemlju, samo da bi prebivalstvu ogabili zasedo po antanti, a se jim ni posrečilo. Ravno tako mislijo pahniti ruhrsko ozemlje v revščino, samo da bi prisilili Francoze, da se umaknejo iz njega.

Problem za Francoze je, ohraniti promet kolikor mogoče v normalnem obsegu. Zaenkrat je treba priznati, da je bil nemški odpor v tem oziru brezuspešen.

Da skušajo Nemci spraviti na rob pogina nemško provinco, je pa zanje mnogo bolj nevarno početje kot za

Francoze. Nemški nacionalistični listi pišejo o neomajani volji žrtvovanega prebivalstva. Toda to prebivalstvo si stavi dve vprašanji. Najprej se vpraša čemu bo služila ta žrtve. In vse delavstvo si stavi isto vprašanje. Časopis saksonskih socialistov »Chemnitzer Volksstimme«, piše v zanimivem članku 25. januarja, da pasivni odpor nikakor ne bo dovedel do rešitve, temveč bo nasprotno prišlo do aktivnega odpora in težkih konfliktov. Poostrenje sabotaže v zadnjih dneh kaže, da ima la socialistični list prav, če piše: »Ker vodi Cunojeva politika pasivnega odpora do vojne, moramo zahtevati politiko, ki nieri drugam. Skušati moramo začeti s pogajanj, čeprav smo v silno težavnem položaju.«

Nemški delavci si pa stavijo še drugo vprašanje: ali se ne bodo meščanske stranke okoristile s položajem in povspešile reakcijo? Socialisti so že itak nestrpni, ker so jih izključili iz ministrstva. Delavci v ruhrskem ozemlju so vznemirjeni, ker se vzdržujejo govorice, da se zbira v Vestfaliji proste čete, ki so 1. 1920. skušale pod Kappovim vodstvom državni prevrat. Dopisnik »Vossische Zeitung« javlja, da bi prišlo do preloma med delavci zasednega ozemlja in Berlinom, če bi se poskušil nov prevrat.

Splošno je položaj zelo zmeden in njasen. Nemški listi so polni negotovosti in nasprotujočih si vesti. Če pravili »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da pride do vojne, trdi »Frankfurter Zeitung«, da je vojna nemogoča. »Vossische Zeitung« meni, da politika odpora ne bo mogla prisiliti Francozov, da bi se umaknili iz ruhrskega ozemlja. Germania pa misli, da se nemška težka industrija ne bo hotela ukloniti. Kolikor glav, toliko misli!

Dr. P. V. B.

Hindenburg odšel v Moskvo, da bi s Sovjeti pripravil »pomladansko ofenzivo«.

Grof Lev Tolstoj, sin velikega pisatelja, živeč v Porenju, je poslal Eclairju pismo iz Wiesbadena. Pravi, da bo Francija v tem dvoboju zmagala Nemčijo zase in za vesoljno omiko. Množice nemškega ljudstva so bile ob zasedbi najprej ogromno osuple, potem od silne razkačene. Zdaj se je srd in črt poleg in nastopa težka, globoka resignacija. Nemčija se vda, ne Franciji, pač pa Usodi. Kmalu bo Francija imela svobodne roke v Poruhruj. Posledice za Nemčijo in za vso celino tja do Kremaja? Nemčija bo ob 70 odstotkov svojega premoga; obrt bo toliko opešala, da bo splošni polom grozil dežel. Vendar so ljudski sloji brezbrizni. Čudna je nemška glava. Kaj zahtevajo Francozi? Da se izvrše podpisane pogodbe, da se prizna odgovornost za vojno. Preprosti Nemci, bivši vojaki, razumejo položaj in se jeze nad vlado, ki zavzema krivo stališče. Med tem pa

dnevnik in javnost tonejo v čezdalej globlje laži. Ta neoborožena nemška laž je bolj opasna za evropski mir, nego je bila oborožena nemška laž pred svetovnim požarom.

Kako si Nemčija predločuje prihodnost? Glejte zadnje številko »Die Woche«. Ena silka kaže Monakovske manifestacije, druga pa nemškega poslanika v bivši carski, sedaj diplomatski loži moskovskega gledišča. Zvezati se z boljševiki, streti Poljsko in Romunijo, polastiti se rudnikov v Šleziji ter tako obrezuspešiti podjetje Francije, med tem skrivši oborožitvi Germanijo, to so naklepi in nakane nemškega naroda. Ker sta tokrat Anglija in Amerika neutralni, bi Rusija — Nemčija — Turčija — Bolgarija lahko porazile Francozo in njene male zavezničke. Hindenburg je odšel (im pravi neki nemški general) v Moskvo, da pripravi pomladni napad.

Politične novosti.

ČEŠKOSLOVAŠKA.

— Železničarji na Slovaškem zahtevajo izročitev Jurije. V parlament je prišla deputacija železničarjev košičkega ravnateljstva ter je govorila najprej z zastopnikom ministrskega predsednika ministrom Malypetrom, potem z železniškim ministrom Strbinom ter s posameznimi člani imunitetnega odbora o izročitvi poslanca Jurije, ki je pred nekoliko dnevi na košičkem kolodvoru hujškal proti Čehom in češkoslovaški državi. Pri tej priliki se je izročila tudi kazenska ovadba proti poslancu Juriju. Deputacija je povdarjala, da železničarji na košičko-bohuminski železnici ne bodo izvrševali službe, če se jim ne izroči Jurije. Vsemu

svetu je še v živem spominu, koliko so Slovaki prestali pod madžarskim nasiljem. Zato je baš rovanje slovaških voditeljev Hlinka, Jurige itd. proti Čehom jako žalostno dejstvo, ki ostane črn madež v slovaški zgodovini. Vsakega pravega Slovana boli v srce protislovaško delovanje slovaških zasleplencev, Madžari si pa od vesela roke manejo in se smeja.

FRANCIJA.

— Zakon o 18-mesečnem vojaškem službovanju. 15. t. m. je razpravljal francoski senat o zakonu, ki predvideva 18-mesečno vojaško službovanje in ki je bil v parlamentu gladko sprejet. Poročilo sena-

torja Renoultu v imenu finančnega odbora po prečitano šele ob sklepu seje. Finančna komisija ugotavlja, da stane poldrugoletna vojaška služba Francijo 210 milijonov več, kakor če bi se uvedla enoletna služba pri enakem vojaškem kontingentu. Prihranek bi znašal 142 milijonov, ali pa samo 60 milijonov, če bi se število aktivnega voľstva zvišalo od 100.000 samo na 110.000 mož. Razlika med obema organizacijama je ta, da odgovarja poldrugoletna vojaška služba principu državne obrambe na temelju mirovnega kontingenta, dočim pomenja enoletna vojaška služba kapitulacijo pred načelom »narod pod orožje«. Efektivni kontingent se mora po logiki finančnega odbora ravnati po splošnem principu organizacije. V tem slučaju mora seveda prednjačiti obravnava tega načela organizacija armade. »Journal des Debats« priznava logično pravilnost tega dokazovanja, vsekakor se pa energično protivi njegovi praktični izvedbi. Ravno zato, ker se organizacija »narodne vojske«, »industrijalne mobilizacije« itd. ni dovršena, izhaja dolžnost, da se je treba zaenkrat priznati za načelu poldrugoletno vojaško službo, ker bi se sicer riskirale nevarne posledice.

— Badenske anilin-tovarne in francoska vlada. Konvencija med badensko anilintovarno in francosko vlado ni bila, kakor so poročali nekateri listi, ponovno sklenjena. Ta pogodba je bila sklenjena že 11. novembra 1911 in jo je odobrila tudi takratna nemška vlada. Sporazum se je zaključil v času, ko je bila tovarna že po Francozih zasedena in bi se bilo to, kar je pogodba itak že lamčila, brez pogodbe gotovo zagseglo.

RUSIJA.

— Nove pohune. Iz Helsingforsa poročajo: Položaj v Kavkaziji in Georgiji se je v zadnjem času vsled ponovnih pobun zelo poostрил. Sovjetska vlada je radi tega skrajno vznemirjena. Segla je po drakoničnih sredstvih, ki naj ji pomagajo iz zagate. Postavlja se šefa tretje internacionale Zinovjeva za kavkaškega pokrajinskega namestnika. Zinovjev se je takoj podal v Tiflis. V Kavkazijo so dospelo nove čete iz notranjosti Rusije.

Diplomatični koraki v Tokiju. Sovjetska vlada je, kakor doznavamo preko Odanskega, vložila v Tokiju protestno noto zoper potopitev ladij »Anarin« in »Vegas«. Obe ladiji je prodal general-upornik Stark Japoncem. Potopljeni sta bili pri Sahalinu.

Tekoči računi.

Klerikalni hoštaplerji

»Slovenca« še ne miruje žilica, sicer nas ne bi bil ponovno izžival s stereotipnim namigavanjem o »radikalnih hoštaplerjih«. Mi se prav nič ne razburjamo; kaj takega se kvečjemu lahko zgodi gospodi okoli glavnega glasila klerikalne stranke. Ker pa želijo na vsak način videti sliko pristnega klerikalnega hoštaplerja, jim na njihovo izživanje lahko ustremo. Evo: v Prekmurju je do nedavno igral med klerikalci prav posebno vlogo neki gospod, ki si je, protivno pravilniku SLS, prisvajal naziv »načelnika SLS za Prekmurje«. — Ta gospod se je vozil na strankni račun v posebni kočiji po Prekmurju ter razlagal ljudstvu klerikalni evanجيل. Nato se je nekoč pripeljal v Ljubljano ter pozneje zahteval, da mu likvidira blaginjak stranke 6000 K kot povračilo za razne stroške. Ta seveda ni »hoštaplerja«? Še želite več takih diskreditnih sil? Lahko postrežemo. Razburjenje res škoduje, samo vprašati se je treba: komu? — Pika.

Iz demokratskega »perivoja«.

Ugleden uradnik iz upravne stroke nam piše: Leta 1919. sem se peljal z Dunaja v Ljubljano. Med vožnjo — bilo je v 1. razredu brzovala — sem bil zelo radoveden, kaj si neki mislijo moji sopotniki, sami šovinistični Nemci, o naši državi, zlasti pa o razvoju naše industrije. Gospodje so bili silno zaupljivi, imenovali so imena nekaterih mariborskih advokatov, samih »JDS«-stebrov seveda, in še danes so mi v spominu besede: »Man ernst! Irgend einen X. oder Z zum Verwaltungsamt! — überhaupt einen windischen Rechtsanwalt! — und die Sache ist nationalisiert.« Podjetja so znana, imena dotičnih advokatov tudi. Ali ne bi hoteli gospodje malo protestirati? Približno tako, kakor zadnjič v Narodnem domu v Mariboru. Bi nas zelo veselilo.

Pri »Jutru« vidijo, odkar je NRS pognala svoje korenine v slovenska tla, novo pošast: klerikalnega linternarja. Niso še premagali klerikalnega zmaja, a naenkrat se je prikazala nova pošast. Demokratski prazgodovinarji so baje ugotovili, da spada ta groba v skupino linternarjev. Pasanti jo vidijo ob polnoči ležati v Ljubljani, tik pod poslopjem Zvezne tiskarne. V tistem času baje ni varno hoditi po Wolfovi ulici.

V spomin dr. Jennerja.

Hitro za Pasteurjevo proslavo se je pariška medicinska Akademija spomnila na smrtno toletnico angleškega zdravnika Edvarda Jennerja iz Berkeleyja (1749—1823), ki je izumil cepljenje proti osepnični in je pripravil pot velikemu Pastearju. Znameniti zdravnik iz Pariza, Londonu in v Zenevo so poveličevali slavljencevo požrtvovalnost in človekoljublje. Jenner je prvi, če ne upoštevamo Indijcev, cepil ljudem oslabil strup iz kravljega vimena. Danes se to zgodi pri vsakem dojenču. Koliko časa pa zaleže to profilaktično sredstvo? Včasih, toda le redko, za vse življenje; navadno pa za 7 do 10 let. Po tej dobi se je treba vnovič dati vcepiti »viru« zoper koze, ki so pred Jennerjem uničile eno trinajstino človeštva. V začetku preteklega veka je ta kuga letno pobrala 100.000 ljudi. Do 1. 1902 je v Franciji umrlo vsako leto do 300 oseb. Ko pa je postalo cepljenje obvezno, število žrtev ne dosega niti 100.

V vseh vojnah so epidemije pokončale več življenj nego bitke. Leta 1870 je bilo zaznamovanih v Franciji 200.000 slučajev ošpic, dočim je bilo za svetovnega pokolja v Parizu, ki je štel več milijonov duš, samo 26 takih slučajev. Sprito ponovnega cepjenja ta bolezen takorekto izumira. Ponovna cepitev proti kozam je neobhodno potrebna. Epidemije ne kaže čakati, zakaj cepjenje učinkuje stopov po dveh tednih. Pri vajojstvu je stvar uradno urejena. Kar nastane bolezní, jih večinoma zaneso tuji. V Marsellu n. pr. kjer se mora vsak prišlec izkazati, da je imun, se plaši tuzemci večkrat izogibajo zopetni vakcinaciji s tem, da se najprej nastanejo v okolici, kjer se propisi ne izvajajo prestrogo. Nato šele se priselijo s svojim listinami v veliko pristanišče. Radi tega umikanja so v tujem oddelku v Marsellu zabeležili v zadnjih letih 121 obolalih!

Njega dni so se držali takozvane človeške cepitve, »z roke na roko«. Na kmetih ni vselej lahko dobiti dete, ki bi bilo prišlo do sedmega dne svojega izbruha — tedaj namreč otrok dozori. Poleg tega mora biti tak prenašalec cepjenja krepak, zdrav, potomec roditeljev, ki nimajo nalezljive bolezni. Marsikako mlado bitje si je pri okuženem otročičku oskrnilo. Ker pa so dvomilivci zanikali silnice pojave, si je lečnik Cory prostovoljno vbrizgal pod kožo cepivo od sramokuznega deteta. In nakopal si je zlo, katero so v času Francije 1. Italijani nazivali »francoze«, ti pa »napolitance« (silifili). Zopet nov dokaz nesebničnosti, zopet neznan in vdan mučenik: stavim, da niste še čuli Coryjevega imena. Odkar so opustili neposredno človeško vcepitvo, ni več opasnosti, da bi se prenašale tuje bolezni. Zda smo se spet vrnili k Jennerju, ki je deval vakcinacijo »z vimena na laket«.

Pred 25. do 30. leti so slednjič tedem privedli v vsako pariško bolnico na posebnem vozu telico, čigar trebuh je bil posejan z vakcinalnimi mozolji. Na licu mesta je dajala potrebni krvni gnoj za imunizacijo novorojenčev. V nekem sirotišču je moralna junorica prehoditi stolbe z 80 stopnicami, ker so cepili v najvišjem nadstropju! Dijaki so imeli pri tem svojo zabavo.... Toda na deželi uboga četveroletnica ni mogla romati od sela do sela. Zato se smatra kot ogromen napredek iznajdba, ki omogoča shraniti živinski vakcinacijo v steklenih cevkah, zapечатih na obeh koncih. Učinkuje pa seveda le v izvestnem razdobju, ker mikrobi sčasoma opešajo... Kože se stavijo največ na roki. Tudi ženskam ne škodi, ker se naredi dandanes neznatna zarozica na deltoidu, tako, da lepota ne trpi. Na nas pa, da se damo pravočasno cepiti, saj najcenejše zdravilstvo je — preventivno.

Dr. dr. Farnov

Dnevne novosti.

— Vsi pristali, ki so podpisali Izjavo la pristopili k NRS, so naprošeni, da se danes ali jutri sigurno zglase v tiskalstvu Narodne radikalne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1, I. nadstropje. Uradne ure od 9. do 12. in od 14. do 18. ure. Stvar je nujna.

Tajništvo.
— Za člana naše delegacije v komisiji, ki se sestane dne 12. v Nišu, da razpravlja o ojačitvi varnosti na meji, sta določena poveljnik celokupnega orožništva general Uzun Mirković in načelnik v notranjem ministrstvu Lazič.

— Iz konzularne službe. Za vicekonzula pri našem konzulatu v Celovcu je imenovan dr. Vladimir Rybář.

— Prof. dr. Ilesič profesor v Varšavi. Poljska vlada je odobrila sklep varšavskega vseučilišča, ki je pozvalo dr. Ilesiča na tamosevni vseučilišči kot predavatelja za jugoslovanske književnosti. Od pokrajinske vlade v Zagrebu je dr. Ilesič dobil potreben dopust. V Varšavi ostane do konca šolskega leta.

— Nadaljevanje preiskave v Mariboru. Preiskava proti zaprtim osumljenim zaradi napada na Črtilovo tiskarno se nadaljuje na sodišču. Komisionalni ogled na lcu mesta je dogovorjen, da se je napad mogoče izvršiti vsled tega tako nemoteno, ker se nahaja poslopje tiskarne na dvorišču ter vsled izolirane lege niti služničar, ki spi poleg tega poslopja, ni slišal ničesar razen hišnika, čigar stanovanje je na dvorišču. Temu pa je bila z grožnjami preprečena vsaka intervencija. — Včeraj dopoldne je poslanec Franjo Zebot srečal v Gosposki ulici pred Kavarno Central »Jutrovega« poročevalca dr. Avgusta Reismana in ga javno opljuval. Kasneje so na Olavnem trgu »Orjuna« postavili Zebota, vendar pa vsled takojšnje intervencije varnostne straže ni prišlo do nikakršnih incidentov.

— Obsežne varnostne odredbe v Mariboru. Iz Maribora nam poročajo: Ker je v zvezi z napadom očitala »Straža« policijskim organom, da pripadajo »Orjunu« in da bi jim bilo treba odvzeti varnostno službo v mestu ter jo poveriti orožništvu, je »Orjuna« razširila lepeke, kjer se zavzema za varnostne organe, katerih zasluge poudarja za slovenski Maribor ob priliki osvoboditve ter vabi na protestno manifestacijo, ki naj bi se vršila v petek, 16. t. m. ob 6. uri zvečer v Narodnem domu. Za petek zvečer je bilo napovedano v Gambrovi dvorani tudi protestno zborovanje slovenske ljudske stranke proti »Orjunu«. Policijski komisarlat pa je iz ozirav javne varnosti in miru oba shoda prepovedal. Obenem so bile izdane obsežne varnostne odredbe, da se prepreči morebitni spopadi med nasprotnimi strankami.

— Susterščič zmešan? Prejeli smo in priobčujemo: Nad komur se hočejo klerikalci posebno kruto in uničevalno maščevati, tega pustijo razglasiti po svojih tajnih in javnih birih za zmešanega. Napraviti ga hočejo živlega mrtveca, ki naj sam prenaša svojega opljuvanega mrtveca okoli v posmeh in gnus ljudem. Za vsak slučaj si ti moderni inkvizitorji prikože poseben načrt, po kojem ukredujejo v ljudih iskrico strahotnega suma, ki boli škoduje in izpodleđa nego odkrita obdolženost. Po tej stari klerikalni metodi je začel rovat »Slovenec« proti najopasnejšemu sovražniku slovenskega klerikalizma, proti dr. Susterščiču. Prvo žveplenko zavratnega požara je zapalil »Slovenec« v notici »Barnum in Bailey« z besedami: Megalomanija je, kakor pravi Kraepelin v svoji »Učni knjigi za psihiatrjo«, bolezen, ki z leti le raste in je sploh neozdravljiva! Kakor vidimo, že sedi v uredništvu »Slovenca« poseben odsek, ki pod vodstvom psihiatra dr. A. S. znanega Kraepelinovega učenca, nabira psihiatričen material proti dr. Susterščiču. Par dni pozneje smo v istem »Slovencu« že čitali resna namigavanja o »duševni nedostotnosti, zgonovinsko-patološki prikazni dr. Susterščiča«. A tudi to pot bodo ga inkvizitorji poštno naleteli, ker imata, kakor se govori, še več klenega gradiva nabranega druga dva in tehnijskega psihiatra.

— Upravna sodišča. V torek so se v ministrstvu pravde izvršile volitve predsednikov in sodnikov za upravna sodišča v kraljevini.

— Aretiran komunistični kurir. Te dni je mariborska policija aretirala nekega Leona Cislja, ki je opravljal kurirsko službo komunistov med Dunajem in različnimi mesti naše države. Pri njem so našli mnogo obsežnega gradiva. Nadaljnja preiskava se vodi v notranjem ministrstvu.

— Ljubljana, (Avstrija). Naše upravništvo je prejelo od uprave nekega milanškega lista dopisnico, ki je naslovljena: »Ljubljana, Avstrija«. Poslednje krepko podčrtano z rdečim svinčnikom. Tolklo geografije zna danes že zadnji makedonski čarčak, da ne bo Benetki pristeval k svjetskim mestom, uprava enega izmed največjih italijanskih listov pa še danes ne ve (ali ne ve), da Ljubljana ni v Avstriji.

— Ljubljanski gledališki abonement se ponovno in nujno vabilo, da takoj, najkasneje pa do 20. t. m. poravnajo že zapadle obroke.

— Smrt ruskega generala. V torek je zadel mrtvood ruskega begunca Aleksandra Kuzmina Karavajeva. Pokojnik je bil general-poročnik bivše carske vojske. Udeležil se je rusko-turške vojne leta 1877/78, rusko-japonske vojne in tudi zadnje svetovne vojne. Dohetil je za preobrat, ki je dovedel v Denikinevo armado. Po njenem razsulu je z drugimi begunci vred prišel v našo državo in se nastanil v Ljubljani. Pozabljen od sveta si je služil svoj kruh kot diurnist pri postnem ravnatelstvu v Ljubljani. Svečanega pogreba, ki se je vršil v sredo popoldne, se je udeležil oficirski zbor, ruska kolonija, višji ravnatelj dr. Debeljak in številno občinstvo. Krsto je spremljala častna straža in godba dravske divizije. Ob pokojnikovem grobu je zapel ruski pevski zbor ruske žalostinke, kot vojaka pa ga je pozdravila poslednja salva. Bodi mu lahka slovenska bratska zemlja!

— Tihotapstvo z valutami v priporočnih pismih. Pošto ministristvo je odredilo: Ako se v pismu, ki ga je pošiljatelj vročilo poštnega uradnika in finančnega nadzbenca odprl, ne najde noben denar, se mora izročiti pismo pošiljatelju. Če se najde v pismu tuja zdravila ali pa naša valuta, je treba napraviti o tem zapisnik v dveh izvodih, valuto pa izročiti finančnemu uslužbencu v nadaljnje poslovanje. Izvirni zapisnik z denarjem vred se izroči finančnemu uslužbencu, drugopisni zapisnika, na katerem potrdi finančni uslužbenec prejem denarja, pa ostane na pošti. V zapisniku mora biti zapisano, komu je bil denar izročen.

— Plaćevanje golce pri brzojavkah v inozemstvo. »Službeni list« poštne direktije za Slovenijo objavlja, da morajo stranke plačevati golce za brzojavke s plačalnimi odgovori tudi v slučajih, če so naslovljene v inozemstvo. Plačati jo ima vselej pošiljatelj brzojavke, tako da mu urad računni dvojni ceno.

— Zvišanje brzojavnih pristojbin za nekatere ameriške države. S 1. februarjem so se zvišale pristojbine za brzojavke v večino južno-ameriških držav za 60 cent. pri besedi.

— Neoddatne poštne pošiljke. Zadnja številka »Službenega lista« ljubljanske poštne direktije vsebuje razglas o neoddatnih pošiljkah za mesec december 1922.

— Nameščanje zatičnih stikalnikov. Na predlog ljubljanske poštne direktije je ministristvo dovolilo instalacijo zatičnih stikalnikov pri telefonskih naročnikih pod pogojem, da si jih sami nabavijo in plačajo za vsak stikalnik 20 Din instalacijske pristojbine in dejanske stroške. Poština uprava ne prevzame nobene odgovornosti za pravilno in brezhibno delovanje one naročniške postaje, ki bi si dala namestiti zatični stikalnik.

— Kredit za ljudske šole. Finančno ministristvo je nedavno odobrilo ministristvu prosvete iz dolarskega posojila večji kredit za osnovevanje ljudskih šol v kraljevini. Ker pa ta kredit ne zadostuje, da bi se izvršili vsi predvideni načrti, je zaprosilo ministristvo prosvete, da se kredit za 25 do 30 milijonov dinarjev zviša. Ekonomsko finančni odbor ministrov je zahtevani povišek odobril.

— Novi pastor beogradske protestantov. Za novega pastora protestantske cerkvene občine v Beogradu je bil soglasno izvoljen dr. Ludovik Lohmann.

— Pevci! Ali ste že kupili Pevski kolektor za leto 1923? Naročite ga v Zvezni knjigarni v Ljubljani.

— Pristojbine za vizum potnih listov. Za vizum potnih listov grških državljanov se zahteva sedaj 2 dolarja po tečaju onega dne, ko se plača taksa. — Za vizum potnih listov italijanskih državljanov pa je treba plačati takso 132 Din.

— Ukinitveni potni listi. Holandska in Španija sta medsebojno ukinili potne liste za potovanje iz ene države v drugo.

— Uvedba pošte z globi-pismonošci. Vojno ministristvo namerava v najkrajšem času uvesti pošto z globi-pismonošci. Radi tega se naprošajo vsi oficirji brez oziroma na vrsto orožja, ki so služili v Avstriji pri takih poštah, da se pismeno javijo vojnemu ministristvu.

— Mariborske vesti. Škrlatica v Mariboru se tako širi, da prav resno prične ogrožati mesto. Prebivalstvo se težkih posledic epidemije prav malo zaveda. Ta brezbriznost pa zahteva mnogo žrtve. Kako daleč sega nevednost preprostih slojev, dokazuje dejstvo, da je predčrtašnim neki lukajšnji tobakarnarici umrl otrok za škrlatico, in dasiravno je imela še dva druga otroka bolna na tej bolezni, vendar tega ni prijavila zdravstveni oblasti. Sedaj so ji tobakarno v svrhu temeljitega razkuženja zaprli za nekaj dni. — V sredo je umrl v lukajšnji javni bolnišnici g. Anton Cvahič, policijski agent južne železnice.

— Poročnice razprave v pomladanskem zasedanju se pričnejo 5. marca. Začasno sta razpisani dve razpravi.

— Nagla smrt. Med kosilom je zadela kap skladiščnika Nikoleta Miletića v Zagrebu. Domneva se, da je ta tatvina v njegovem skladišču tako prevzela, da je nastopila smrt vsled razburjenja.

— Smrt v službi. Pri izvrševanju svoje službe je nenadno umrl sanitetni major Vojislav Marić v Zagrebu.

— Razpis zdravniških mest. Pri vodstvu splošne bolnišnice v Mariboru razpisujeta se mesti kirurškega in dermatobolškega asistenta. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Razpis služb. Pri oddelku za socialno politiko v Ljubljani se odda več mest pomožnih slug. Prošnje je vložiti do dne 15. marca.

— Nasilje proti stražniku. Franceta Košaka je vino tako razgrlo, da je pričel stražnika tepsti in posovati. Deželno sodišče je vročevrhuje prisodilo 6 tednov hladnega zapora.

— Denar tudi ni vse. Tupatam je videti pojavnega bogatašča, ki se trka na prsi, češ: kaj boš ti, ko pa nič nimam. To pa ni vsekar na mestu. Tako je te dni razgrajal pri »Flogovcu« neki ljubljanski trgovec. Došlo mu stražniku je zabrusil v obraz: »Kaj boš ti, ki zaslužiš samo 2200 K, pa me še aretiš, jaz sem pa trgovec, mene pozna cela Ljubljana.«

— Nesreča vsled neopretnosti. Medicinac Srečko Ferjančič je na postaji v Ljubljani vstopil v napačni vlak. Ko je to med postajo Ljubljana in Brezovica zazpal, je ne meneč se za brzino, skočil iz vlaka in se pri tem precej nevarno poškodoval. Nahaja se v ljubljanski bolnišnici.

— Plačilo tega sveta. Francetu Z. se je dom tako odtujil, da je rajši legel na tla. To se je zgodilo na pustni večer ob 24. uri v Florjanski ulici. Mimo so prišli trije samaritanci, ki so revežu hoteli pomoči do doma. Komaj pa je France trdno stal, ih je že začel klofotati. V svoji jezi je šel celo tako daleč, da je prilozil gorko zaustenoč tuč nekemu krojaču, ki je previdno iz daljave opazoval vsr prizor. Pretepu je napravil konec stražnik, ki je nevaležneža odpeljal v policijske zapore.

— Tatvino. Nekdo je vtioml v hišo posestnice Jere Batičeve in ji ondesel precej obleke, perila in jestvin. Na potovanje je vzel s seboj tudi sto dinarjev. — V Lokah pri Trbovlju je bilo trgovcu Eduardu Požunu ukradenega precej manufakturnega blaga v vrednosti 17.680. kron.

— Čekine bi rad. V mlini Marije Teran v Dolini pri Mirni sta prošlega tedna prišla dva roparja. Eden je ostal v veži, drugi pa je stopil v kuhinjo, kjer se je nahajala Marija Uduč. Ropar ji je takoj nastavlil na prsa velik kuhinjski nož rekoč: »Čekine, srebro ali smrt.« Zena se je moza zelo prestrašila in mu je izročila denarnico z 18.000 kronami. Roparja sta z bogatim plenom neznamo kam zbežala.

— Ta pa nima sreče. Mehanik Josip Colla se je že nekoliko časa potepal brez službe po Primorskem. Ker ni mogel dobiti službe in se za potno dovoljenje ni upal prositi, je prišel iz Pule v Jugoslavijo ter se ustavil v Ljubljani. Šel je na obed v Košakovo gostilno na Krekovem trgu. Tam je nekoliko prigriznil in popil, plačilo pa je hvaležno odklonil. Gostilničar se s tem ni strinjal in ga je oddal policiji.

— Napad na orožnika. Na progi med Sočanjem in Pesjem so našli mrtvega orožnika Luznika. Rane na glavi in se ne morejo drugo sledovi pričati, da je bil omor.

nik ubiti. Pokojnik zapušta ženo in šest nepreskrbljenih otrok.

— Čestni rop. S svojim vozom se je vračal kmet Peter Puškaš domov v Koprivnico. Nenadoma pa sta ga ustavila dva razbojnika, od katerih mu je eden nastavlil na prsa revolver z zahtevo, naj mu izroči denar. No, plen ni bil ravno velik, ker je imel kmet pri sebi le 75 Din, katere je izročil napadalcem.

— Cigani — politiki. Ob priliki sestave sedanjega kabineta se je tudi v ciganskih krogih komentiral politični položaj. Pri tem pa sta se star solunski borac, radikalec Joca Mišić in mlad demokrat Milan Kocić tako razvnela, da je vrgel Milan svoje gusle v glavo svojega nasprotnika. Temu pa Milanovo početje nikakor ni ugajalo in reagiral je s precej debelo palico. Spor se je končal pred sodiščem, ki je obsodilo Joco na povrnitev pravnih stroškov.

— Zvest bi ostal. Vasilij Todorovič iz Obrena je prišel v Beograd, da nakupi nekaj potrebnih stvari in se informira v neki pravdni zadevi. Okoli poldnega je šel v kavarno, da spiše čašico žganja. V kavarni se prisede k njegovi mizi precej brhko dekletce in prične z njim pogovor. Kmet je bil dekletca zelo vesel in je naročil par boljših požirkov. Beseda je dala besedo in končni uspeh je bil, da je bil Vasilij dobro nadelan. Tedaj pa ga zapusti dekletce z izgovorom, da se kmalu povrne. Ali groza ga je spreletela, ko je videl, da nima več denarnice v žepu. Zadevo je prijavil bližnji stražnik, ki pa tatice ni mogla izslediti. S težkim srcem se je vrnil domov, vendar pa poročila molče o njegovem izgovoru napram svoji ženi.

— Čevlje kupuje od domačih tovaru. Tvrde Peter Kozina & Co., z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

— Glavni volilni odbor NRS za mariborsko oblast in srezka odbora za levi in desni breg imajo skupno sežev v Mariboru, Vrazova ulica 3, III. — Somsiljeniki in prijatelji stranke naj se v vseh zadevah obrnejo ustmeno ali pismeno na ta naslov. Tam se sprejemajo tudi prijave za vstop v stranko.

— Glavni volilni odbor NRS za mariborsko oblast in srezka odbora za levi in desni breg imajo skupno sežev v Mariboru, Vrazova ulica 3, III. — Somsiljeniki in prijatelji stranke naj se v vseh zadevah obrnejo ustmeno ali pismeno na ta naslov. Tam se sprejemajo tudi prijave za vstop v stranko.

Novosti iz Primorske.

— Počasni uvidevalci. Z belimi zastavami in avtomobili polni obiljub so prišli Italijani v Trst. Mnogo je bilo odrešenecv, ki so jih sprejeli z navdušenjem in vpitjem, pozdravljajoč trikoloro. Toda bilo je mnogo tudi takih, ki so sicer po svojih čustvih pristni Italijani, ki pa so takoj v začetku spoznali, da se bližajo za Trst slabi časi. K tem poslednjim so pripadali predvsem trgovski krogi. Vendar pa ni našo njihovo trezno prigrvanje dovoljnega razumevanja pri sanitariziranih brezposelnih masah. Ker pa se niso hoteli zameriti rimski vladi in da jih fašisti ne bi proglasili za protidržavni element, so rajši čakali na ugoden trenutek. Sedaj pa piše »Piccolo«, da je treba smatrati Jugoslavijo za velepomembni element za Trst in Reko. Med Italijo in Jugoslavijo je prišlo do političnega sporazuma in treba bo čimprej vstvariti nove trgovske stike ter obnoviti stare. Sploh je treba vstvariti prijateljske sosedne odnose, ki bodo zaledje kar najtesneje združili s pristanišči. Parlamentarno glasovanje o dogovorih je odprlo vrata jugoslovanske trgovine ne samo za ono majhno trgovino, ampak za velepodjetja, ki imajo sedaj razširjeno interesno sfero. Člankar nadalje povzdičuje jasno Mussolinijevo politiko, ki je takoj pomirila duhove. Bolazen, da želi Mussolini vojsko, se je kmalu razpršila. Končuje pa s tem, da je Italija položila temelje za svojo odlično pozicijo v Jugoslaviji in obenem se zagotavljajo nespremenljive pravice italijanskih soplemenjakov v jugoslovenski državi, ki enopodno hočejo ohraniti svojo narodnost. Tako je! Tudi mi želimo mirnega sodelovanja obeh sosednih držav. Želimo da vzcveta trgovina, ki bi bila za oba sosedna plodnomsna, ponavljamo pa, da gredo naša pota skozi slovanske kraje, ki pripadajo Italiji.

— Poltitaljančevanje istrskih šol. Do sedaj so Italijani zaprli oziroma polititaljančili 115 naših šol v Istri.

— Za Ajdovščino — Kanal. Kakor smo že poročali, so Italijani odprli v Ajdovščini italijansko šolo. Že tedaj smo povedali, da bo do želi minimalne uspehe. Sedaj pa nameravajo otvoriti italijansko šolo v Kanalu. — Mnenja smo, da bodo obiskovali šolo edino le otroci tamošnjih privadrovcev in da se bodo naši hudomušni »Gorci« italijanski šoli samo smejali.

— Italijanska cementna industrija je v zadnjem času precej zmanjšala svojo produkcijo. Produkcija je zmanjšana v primeri s septembrom l. l. za približno 50%. Nekaj cementa se uvaža iz Nemčije, Poljske in Italije. Z izboljšanjem v avstrijski cementni industriji je računati te tedaj, ako bo letos stavbeno življenje ne samo v Avstriji, temveč tudi v sosednjih državah živahneje, kakor dosedaj.

— Produkcija lesa v Sedmograški je znašala v pretečenem letu 19.150 vagonov. Od tega se je izvozilo v Madžarsko 884 vagonov. 15% vse produkcije je porabil domači konzum.

— Produkcija bakra v Severoameriških Združenih državah je znašala v letih 1918 do 1922 5.565.500 ton. V letih 1913 do 1917 pa je znašala 5.929.500 ton in v letih 1908 do 1912 3.721.000 ton. Amerika producira največ bakra na svetu, pa tudi med konzumenti bakra je ta država na prvem mestu.

— Ameriški kapital v francoski tobačni industriji. Neke skupina ameriških tobačnih kapitalistov se je pogajala s francosko vlado za prevzem francoske industrije tobačne v svoje roke. Pogajanja so dovedla do uspeha, tako da bo sedaj imel tobačno industrijo v Franciji v svojih rokah ameriški kapital.

— Električni avtomobil. Te dni je izgotovilo neko ameriško industrijsko podjetje električen motor, ki se bo uporabljal pri avtomobilih. Ta motor bo povzročil velikanske izpremembe v avtomobilni industriji.

Sokolski vestnik.

s Plesne vale sokolskega društva na Viču se počeni z nedeljo 18. t. m. zopet vrše vsako nedeljo in praznik v sokolskem domu na Viču od 2. do 6. ure popoldne.

Iz društvenega življenja.

— Redni občni zbor Društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani z običajnim dnevnim redom se vrši dne 4. marca 1923 ob pol 9. uri v Mestni posvetovalnici. Člani se opozarjajo na §§ 16 in 18 društ. pravil. Točen spored je razviden v prihodnjih številki »Naš. Glas.«

— Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« ima v ponedeljek, dne 19. t. m. točno ob pol osmih zvečer v društvenih prostorih važen sestanek. Določitev pevskih vaj. Priidite vsi in vse!

Drobtine.

• Premeten Anglež. V drugi polovici 18. stoletja niso bili potniki varni pred cestnimi roparji niti v okolici Londona. Carl Berkeley je večkrat povdarjal, da je sicer lahek premagati, ako ga napade večja družba, da se pa posameznega roparja ne straši. Ko se je nekoč vračal iz bližnjega sela domov, je stopil pred njegov voz civilno oblečen mož, vtičnil glavo skozi okno v kočljo in rekel: »Vi ste lord Berkeley?« — »Da, to sem jaz, mu odgovori lord.« — »Ljudje pravijo, da se posameznega roparja ne bojite?« — »To sem trdil.« — »Torej dobro, saj sem sam in vas pozivam: denar ali življenje!« — »Ti flogovci« je zakričal lord, »misliš, da ne vidim tvariša, ki se skriva za tvojim hrbtom?« — Ropar, ki je bil v resnici sam, se je začuden obrnil, lord pa je med tem potegnil samokres in drznemu roparju razbil črepinjo.

• Premeten Anglež. V drugi polovici 18. stoletja niso bili potniki varni pred cestnimi roparji niti v okolici Londona. Carl Berkeley je večkrat povdarjal, da je sicer lahek premagati, ako ga napade večja družba, da se pa posameznega roparja ne straši. Ko se je nekoč vračal iz bližnjega sela domov, je stopil pred njegov voz civilno oblečen mož, vtičnil glavo skozi okno v kočljo in rekel: »Vi ste lord Berkeley?« — »Da, to sem jaz, mu odgovori lord.« — »Ljudje pravijo, da se posameznega roparja ne bojite?« — »To sem trdil.« — »Torej dobro, saj sem sam in vas pozivam: denar ali življenje!« — »Ti flogovci« je zakričal lord, »misliš, da ne vidim tvariša, ki se skriva za tvojim hrbtom?« — Ropar, ki je bil v resnici sam, se je začuden obrnil, lord pa je med tem potegnil samokres in drznemu roparju razbil črepinjo.

• Premeten Anglež. V drugi polovici 18. stoletja niso bili potniki varni pred cestnimi roparji niti v okolici Londona. Carl Berkeley je večkrat povdarjal, da je sicer lahek premagati, ako ga napade večja družba, da se pa posameznega roparja ne straši. Ko se je nekoč vračal iz bližnjega sela domov, je stopil pred njegov voz civilno oblečen mož, vtičnil glavo skozi okno v kočljo in rekel: »Vi ste lord Berkeley?« — »Da, to sem jaz, mu odgovori lord.« — »Ljudje pravijo, da se posameznega roparja ne bojite?« — »To sem trdil.« — »Torej dobro, saj sem sam in vas pozivam: denar ali življenje!« — »Ti flogovci« je zakričal lord, »misliš, da ne vidim tvariša, ki se skriva za tvojim hrbtom?« — Ropar, ki je bil v resnici sam, se je začuden obrnil, lord pa je med tem potegnil samokres in drznemu roparju razbil črepinjo.

• Premeten Anglež. V drugi polovici 18. stoletja niso bili potniki varni pred cestnimi roparji niti v okolici Londona. Carl Berkeley je večkrat povdarjal, da je sicer lahek premagati, ako ga napade večja družba, da se pa posameznega roparja ne straši. Ko se je nekoč vračal iz bližnjega sela domov, je stopil pred njegov voz civilno oblečen mož, vtičnil glavo skozi okno v kočljo in rekel: »Vi ste lord Berkeley?« — »Da, to sem jaz, mu odgovori lord.« — »Ljudje pravijo, da se posameznega roparja ne bojite?« — »To sem trdil.« — »Torej dobro, saj sem sam in vas pozivam: denar ali življenje!« — »Ti flogovci« je zakričal lord, »misliš, da ne vidim tvariša, ki se skriva za tvojim hrbtom?« — Ropar, ki je bil v resnici sam, se je začuden obrnil, lord pa je med tem potegnil samokres in drznemu roparju razbil črepinjo.

• Premeten Anglež. V drugi polovici 18. stoletja niso bili potniki varni pred cestnimi roparji niti v okolici Londona. Carl Berkeley je večkrat povdarjal, da je sicer lahek premagati, ako ga napade večja družba, da se pa posameznega roparja ne straši. Ko se je nekoč vračal iz bližnjega sela domov, je stopil pred njegov voz civilno oblečen mož, vtičnil glavo skozi okno v kočljo in rekel: »Vi ste lord Berkeley?« — »Da, to sem jaz, mu odgovori lord.« — »Ljudje pravijo, da se posameznega roparja ne bojite?« — »To sem trdil.« — »Torej dobro, saj sem sam in vas pozivam: denar ali življenje!« — »Ti flogovci« je zakričal lord, »misliš, da ne vidim tvariša, ki se skriva za tvojim hrbtom?« — Ropar, ki je bil v resnici sam, se je začuden obrnil, lord pa je med tem potegnil samokres in drznemu roparju razbil črepinjo.

Sanacija našega gospodarstva.

Deflacijska politika našega finančnega ministra dr. Stojadinovića je našla pri mnogih treznih gospodarstvenikih prav gorko priznanje ter vodi k sanaciji našega gospodarstva. Umevno pa je, da je zlasti omejitev kreditov s strani Narodne banke precej neprijetno vplivala zlasti na denarne zadeve in nato tudi na velika industrijska podjetja. Kajti ta omejitev je tudi svoje prispevala k pomanjkanju denarja na našem trgu, o katerega glavnih vzrokih smo že včeraj priobčili daljši članek.

To pomanjkanje denarja povzroča krizo v našem gospodarstvu. Toda ta kriza je samo prehodne narave in je popolnoma neumeteljena bolezen, da bi mogla postati za naše gospodarstvo usodopolna. Pot, ki si jo je izbral finančni minister, vodi k sanaciji gospodarstva in k okrepljeni naši valute. Znano je, da povzroča vsaka, tudi najmanjša izprememba valute sledove v gospodarstvenem življenju. Čim vrednost denarja pada, postane produkcija v državi silno živahna, izvoz narašča in trgovina takoj poviša cene. Kmalu se seveda oglasijo tudi delavci, uradniki in sploh vsi, ki živijo od periodičnih prejemkov ter zahtevajo povišanja svojih plač. Kadar pa valuta raste, nastane v produkciji zastoj, ravno tako tudi v trgovini, kajti vsak konzument kupuje samo ono, kar rabi neobhodno in takoj.

Podobno je tudi sedaj. Trgovci so nekako prisiljeni, da spravijo svoje zaloge na trg ter da jih ne zadržujejo v svojih skladiščih. Toda vsled tega noben soliden trgovec ne bo imel škode, kajti po izboljšanju denarja enako množino blaga.

Gotovo je, da vsaka izprememba na denarnem trgu povzroča izpremembo na vseh drugih gospodarskih poljih. Napačna je trditev, da je sedanja deflacijska politika finančnega ministra povzročila krizo. Gotovo ni brez vpliva nanjo, da njen vpliv je celo precej močan, vzkroki pa so predvsem drugi. Sedanja kriza je, kakor omenjeno, prehodne narave. Možno je, da bo marsikatero nesolodno, povojno in samo na špekulaciji bazirajoče podjetje v tej krizi izdihnilo, morda bo propadla tudi kak bank a — solidna podjetja pa bodo prestala krizo brez vsakih večjih stresljev ter se bodo potem tem lepše razvijala in procvit v korist vsega narodnega gospodarstva. Ureditv sedanega, ne ravno razveselilivega našega gospodarskega položaja na način, ki ne bi povzročal nikake krize, pa je nemogoča. In kadar bo kriza prestala, bo prihodnost naša.

INDUSTRIJA.

× Obrtno-industrijska razstava in vinski sejem v Mariboru. Slovensko obrtno društvo v Mariboru je sklenilo, da priredi v času od 27. julija do 15. avgusta 3. obrtno-industrijsko razstavo, združeno z vinskim sejmom.

× V podporo domače industrije si je spilitka trgovska zbornica dala nalogo, da izdela seznam vseh predmetov, ki se izdelujejo v naši državi. Namen tega seznama je, poznati trgovce z domačo industrijo ter tako preprečiti, da bi se uvažalo nepotrebno tuje blago.

× Nova tovarna ogledal v Sarajevu. V Sarajevu se je osnovala tovarna za ogledala z glavnico 8 milijonov dinarjev. Tovarna bo najmoderneje opremljena ter bo izdelovala vse vrste brušenih, beneških, optičnih in sietičnih ogledal.

× Kriza v saarskem ozemlju. — V sled stavke rudarjev v saarskem ozemlju je nastalo občutno pomanjkanje premoga, kar povzroča težko industrijsko krizo, zlasti v železni industriji. Do sedaj je moralo vsled pomanjkanja premoga ustaviti že 10 plavžev svoje obrate, pričakovati pa je še nadaljnjih omejitev dela, ako stavka ne bo kmalu končana. V ozemlju vlada radi krčnega obratovanja precejšnja brezposelnost.

× Avstrijska cementna industrija je v zadnjem času precej zmanjšala svojo produkcijo. Produkcija je zmanjšana v primeri s septembrom l. l. za približno 50%. Nekaj cementa se uvaža iz Nemčije, Poljske in Italije. Z izboljšanjem v avstrijski cementni industriji je računati te tedaj, ako bo letos stavbeno življenje ne samo v Avstriji, temveč tudi v sosednjih državah živahneje, kakor dosedaj.

× Produkcija lesa v Sedmograški je znašala v pretečenem letu 19.150 vagonov. Od tega se je izvozilo v Madžarsko 884 vagonov. 15% vse produkcije je porabil domači konzum.

× Produkcija bakra v Severoameriških Združenih državah je znašala v letih 1918 do 1922 5.565.500 ton. V letih 1913 do 1917 pa je znašala 5.929.500 ton in v letih 1908 do 19

P. K.-a.

Bolni Gašperček.

(izza kulis marionetnega gledališča.)

Zadnjič sem se bil namenil v marionetno gledališče. V nedeljo popoldne v ljubljanskih kavarah ni kaj prijetno: dima je toliko, da bi lahko mesarji v njem kranjske klobase in domače gnjati sušili, udeležba nedeljskih kavarniških gostov pa tako obilna, da bi moral skoro celo popoldne čakati na skromen prostorček, če mogoče pri oknu, kjer te prepelja veter še huje kot v Gorupovi ulici. Naše vzorne ljublj. glavne ceste so bile tisti dan menda prav do Posavja in do Slepega Janeza in Laniš tako blatne in lužaste, kot so danes prašne in zasmetene; od izprehoda si torej vsled prometnih težav tudi ni bilo bogve kaj obetati, ker je poleg tega še pratika kazala že precej blizu prvega prihodnjega meseca in se iz tega razumljivega razloga nisem hotel po nepotrebnem izpostavljati vabljenju vonju Aleševih klobas ali Javornikovega dolenca. Vsi ti vzroki in še dolgčas povrhu pa vkljub svoji tehtnosti in neoporečnosti niso tvorili edinega nagiba, ki me je vlekel v marionetno gledališče, ampak so samo bridko podpirali moj že davno storjeni sklep, da si ob prvi priliki ogledam Gašperčka, o katerem sem bil slišal že toliko raznovrstnih dogodivščin.

Tako se je torej zgodilo, da sem jo mahnil kar takoj po kosilu naravnost v Mestni dom in sem že pred Skofijo potrpelivo naštel 20 kron in jih korajžno stisnil v pest, da bi pred blagajno iz obupne praznine moje denarnice nihče ne mogel pogruntati, da so z ozirom name že poslednje svojega rodu.

Ko se pojavim na hodniku pred vodom v dvorano, zapazim na vratih listič, ki je kratko in jedrnatno razodeval, da to pot ne bo predstave, ker je obolel gospod Gašperček Larifari, prvi igralec marionetnega gledališča. Ta je pa dobra, sem si mislil, in nehoti položil kronce spet nazaj v hladni grob zevajoče denarnice, toda Gašperčka hočem danes na vsak način videti, naj velja kar hoče, magari 20 kron in še denarnico povrhu. Navsezadnje gospod Larifari še izdihne svojo premeteno dušo in jaz bom prikrajšan za prvovrstno umetniško znanstvo.

Meni nič, tebi nič sem odprl vrata v dvorano, šel preko nje naravnost proti odru za lutke in vdrl kar za oder, kjer se mi je nudil čuden prizor.

V starodavni krasni dvorani na gradu kraljeviča Rožencveta in kraljčine Lilijane je na čudodelni postelji ležal bolni Gašperček Larifari, potujoči sluga in najvitejši in najveselejši bitje na svetu. Sam bog ve, kako je zašel Gašperček v ta razkošni grad. Najbrž se je v temnem gozdu, ki več milijakov obkroža grad, onesvestil in so ga kraljevičevi lovci, ki so stikali za divja-

čino, našli in prinesli nezvestnega v sko sobano, se Gašperček ni zavedal. Ležal je smrtnobled na razkošnem ležišču; oči je imel odprte in je z belim gledal v bajni lestenec sredi dvorane. Okoli njegove postelje je bila zbrana pestra družba lutk, ki jih je po najumnejših selih kraljevič Rožencvet dal poklicati iz vseh delov sveta, iz Devete dežele in iz Indije Koromandije.

In vsako minuto je še grajski sluga odpiral vrata prisilec, ki so na kraljevičev poziv iz daljnih krajev prihitali obiskat bolnega prijatelja Gašperčka.

Prišel je bagdaski kalif s sijajnim spremstvom, s princezo Fatino in čarovnikom Hasanom, in prinesel bolniku raznovrstnih okrepčil, orijentalških dišav in dragocenosti. Učeni doktor Faust, čigar sluga je bil nekoč Gašperček, je s pomagačem Wagnerjem izrekal ob bolniški postelji čudne latinške zagovore, s katerimi je zaklinjal zmaja Vatrožera in hudiča Mefista, Viclipučija in Asmodeja, ki so se ubogemu Gašperčku prikazovali v vročinskih sanjah. Prekrasna vila Cimberibimba je zapustila gozdno kraljestvo, poklicala zadržnega drvarja Martina in njegovo klepetavo ženo Nežo in ju pripeljala obiskat njiju nekdanjega sosedo Larifarija, ob čigar postelji je noč in dan čul zamorec Mufti, lakaj princa Alfreda, ki je bil včasih velik prijatelj bolnega Gašperčka. Pred posteljo bolnikovo je ležal žalostno zklezan in predel čudne glasove maček Mucek, obut v ohlapne škornje, nekdanji zvesti

grad. Ko sem stopil v prelesto grajsko sobano, sem se skoraj neslišno razgovarjal med seboj in vseh se je na obrazu poznala mučna skrb za Gašperčkovo življenje. Celo kapetana Bombe, čigar glas je včasih rohnol kot grom, skoro ni bilo čuti in plesni učitelj signor Gumielastiko, ki je vselej skakal kot pajak na vrvi, je to pot skoro negiben stal v kotu dvorane in ni črnil besedice. V najtemnejši strani sobane sem opazil Gašperčkovega domačega pesnika Lakoto, ki je s solznim očesom zrl zdaj proti bolnikovi postelji, zdaj zopet na papir in pisal najbrž v srce segajoče žalostinke. Kmalu za menoj je stopila v sobano Sneguljčica, obdana od bradatih škrtar in se zelo prestrašila, ko ji je razodela sobarica Kolombina, da Gašperčkovo življenje visi na niti. Skoro bi se bila še ona onesvestila. Zelo pa sem se prestrašil tudi jaz, ko je prilomastil v sobo velikan Hrust, ki ga je že pred leti spoznal Gašperček na nekem pustolovskem potovanju. Sopihal je, da so se meni pošeno hlačke tresle, ko je pa videl, da je Gašperček hudo bolan, je kar namah utihnil.

Ko sem si ogledaval vso pisano družbo, sem opazil, da tako polnoštevilno zbrani Gašperčkovi prijatelji nemirno nečesa pričakujejo. In res, kmalu so se odprla glavna vrata dvorane in grajski sluga je oznanil, da je ravnokar dospel up vseh navzočih, slavni zdravnik doktor Cijankali, čigar priznana

strokovna naobrazbenost in znanstvena spretnost bosta nezvestnemu Gašperčku vrnil zavest in ohranili življenje. In res. Doktor Cijankali, profesor srčnih in možganskih bolezni na univerzi v Indiji Koromandiji, se je prikazal na pragu. Resen, učen mož; vsi so takoj izprevideli, da je rešitelj prišel v grad kraljeviča Rožencveta. Pozdravil je vse navzoče dokaj malomarno in se dostojanstveno bližal bolnikovi postelji. Kar strah me je bilo njegove učenosti in sigurnega nastopa. Ko je dospel do ležišča, je prijel Gašperčka za roko, potem pa se je obrnil k navzočim in jih vljudo prosil, da naj zapuste dvorano. Pristavil je še, da Gašperček ne bo umrl in da se, če slavni doktor Cijankali stoji ob postelji, ni več treba bati za bolnika. Tako smo se vsi skup morali umakniti iz čudolepe dvorane kraljeviča Rožencveta in kraljčine Lilijane.

Sam ne vem, kako sem prišel tisti večer domov. Zdi se mi, da sta me spremljala gospod kapetan Bomba, ki je takoj vpil po cesti, da so ljudje kar trumoma gledali za mano in pa zadržni drvar Martin, kateremu sem najbrž spetoma plačal pol litra cvička, ker drugo jutro denarnice z 20 kronami na noben način nisem mogel najti...

Pred petimi dnevi pa mi je vodja marionetnega gledališča sporočil, da je gospod Gašperček Larifari srečno ozdravel in da bo v nedeljo spet igral.

Emil Gaboriau:

Akt štev. 113.

Roman.

(Nadaljevanje.)

Ko se je nastanila pri »Arhanglu«, je bila mnena, da je bila to dober svet. Še sedaj je bila prepričana, da je ubogala sveta Prosperjevega prijatelja, ker se ji Panferlot ni dal spoznati. Ko je dobila Patrigentovo povabilo, se je začudila nad spretnostjo policije, ki je mogla izslediti njeno skrivališče. V hotelu se je bila namreč zglasila pod napadnim imenom, prav za prav pod njenim pravim imenom Palmira Chocareille.

Brez suma je odgovarjala na spretna vprašanja bivše prodajalke ter je izdala vso svojo preteklost.

Tako se je mogel Panferlot izigrati nasproti sodniku kot izredno spreten človek.

»Ali je mala,« je vprašal, »še vedno zgoraj?«

»Seveda je, in tudi ničesar ne služi. Vedno težje pa jo je zadržati. Ne vem kaj ji je sodnik rekel; prišla pa je vsa iz sebe domov in je hotela k Fauvelli, da tam razgraja. Ravno prej je bila vsa polkonci od jeze in je potem napisala pismo, ki je je dala Jeanu, da ga ponesi na pošto; jaz pa sem pismo pridržala, da ti je pokazem.«

»Kaj,« jo je prekinil Panferlot, »ti imaš pismo in ne poveš ničesar, in najbrže vsebuje rešitev ugank! Hitro sem z njim!«

Na moč v ukaz je žena odprla majhno omaro ter poiskala pismo.

»Tu je, sedaj pa bodi zadovoljen.«

Za bivšo sobarico je pisala Palmira Chocareille, pozneje Nina Gipsy, neoporečno prav dobro. V lepi pisavi je stal na pismu tale naslov:

Gospoda

L. de Clamerann,

posestniku plavžev

Hotel Louvre.

Za gospoda Raoula de Lagorsa,

(Zelo majno.)

»O!« je vzkliznil Panferlot in zaživžgal, kakor je imel navado, če je kaj razkril.

»Ali boš pismo odprl?« je vprašala gospa Aleksandra.

»Malo,« je rekel Panferlot ter z veliko spretnostjo pismo odprečkal.

Bral je in gospa Aleksandra mu je gledala čez ramena in brala s svojim »možičkom«.

»Ljubi gospod Rauli!

Prosper je v ječi, obdolžen tatvine, katere ni izvršil, kakor sem prepričana. Že pred tremi dnevi sem Vam pisala o tem...«

»Kaj?« se je prekinil Panferlot, »tale deklina je pisala in jaz njenega pisma nisem videl!«

»Ljubi moj možiček, saj je revica lahko sama oddala pismo, ko je morala k sodniku.«

»To je res mogoče,« je rekel Panferlot pomirjen in bral naprej:

»...sem Vam pisala o tem, a nisem dobila odgovora. Kdo naj Prosperju pomaga, če ga zapuščajo njegovi najboljši prijatelji? Če bi ne odgovorili na to pismo, bi se smatrala odvezano gotove obljube, ki jo poznate in bi si ne pomišljala povedati Prosperju, kakšen razgovor med Vami in gospodom de Clameranom sem poslušala ne da bi bila vidva vedela za mojo navzočnost. Toda jaz lahko računam na Vas, kaj ne? Pričakujem Vas v hotelu »Pri Arhanglu« pojutrišnjem od dvanaajste do četrte ure.

Nina Gipsy.

Ko je Panferlot pismo prebral, ga je močje prepsal.

»No,« je vprašala gospa Aleksandra, »kaj praviš k temu?«

Panferlot je porinil pismo previdno zopet v zavitek, ko so se vrata v pisarno hotela hitro odprla in je natakav dvakrat zaživžgal.

Panferlot je izginil z neverjetno spretnostjo in naglico v temen kabinet zraven jedilnice; ni imel časa zapreti vrata, ko je vstopila Nina Gipsy.

Kako strašno se je bilo ubogo dekletu izpremenilo! Bila je blede, lica so ji bila upadla, ustnici motni in oči črno obrobljene, od solza vse rdeče, so se svetile kakor v vročici.

Gospa Aleksandra ni mogla zadržati vzkliza začudenja, ko jo je zagledala.

»Kaj, ljuba moja, vi hočete na sprehod?«

»Moram, in prosim Vas, če bi kdo vprašal po meni, recite mu, da naj počaka.«

»Ljubi bog, kam pa hočete v tem času in bolni, kakor ste?«

Nina Gipsy se je obotavljala nekaj časa.

»Vam lahko zaupam, ker ste tako dobri proti meni. Berite to pismo, katero mi je ravnokar prinesel postrešček.«

»Kaj?« je vzkliznila gospa Aleksandra vsa presenečena, »postrešček je bil tu in pri Vas?«

»Kaj pa je čudnega na tem?«

»O nič, prav nič!«

In tako glasno, da je bilo slišati v kabinet, je brala častivredna dama:

»Prosperjev prijatelj, ki Vas ne more sprejeti pri sebi, niti ne more priti k Vam, bi moral nujno govoriti z Vami. Pridite danes, v ponedeljek proti večeru v postajno lopo družbe omnibusov nasproti Jakobovemu stolpu in pisec teh vrst Vam bo sporočil kar ima sporočiti. Ta kraj Vam predlagam za sestanek, da se ne boste hali.«

»In na ta sestanek hočete iti?« je vzkliznila gospa Aleksandra.

»Gotovo.«

»To je strašno neprevidno, nesmiselno; gotovo je to past.«

»Kaj mi je na tem, ljuba gospa Aleksandra,« jo je prekinila Nina Gipsy, »saj sem tako nesrečna, da se mi ni ničesar več bati.«

In ne da bi bila hotela kaj slišati, je odšla.

Se ni bila Nina na cesti, že je skočil Panferlot iz svojega skrivališča. Krotki policijski agent je bil ves blede jeze in je preklinjal kakor obseden.

»Vrag vzemi vse skupaj,« je kričal, »kakšna hiša je ta »Arhangle«, da se sprehajajo po njej ljudje kakor na javnem prostoru!«

Gospa se je tresla na celem telesu in si ni vedela pomagati.

»Ali se more zgoditi kaj takega!« je nadaljeval agent; »postrešček je bil tu in nobeden ga ni videl. Kako se je mogel prikrižati sem noter? Za tem tiči nekaj. In Vi, gospa Aleksandra, Vi, pametna gospa, ste dosti naivni, da hočete to kačo zadržati, da ne bi šla na sestanek.«

»Toda, ljubi moj...«

»Ali nisi razumela, ali nisi spoznala, da moram za njo, da izvem, kaj se nam laže. Hitro, pomagaj mi, da me ne spozna.«

Kakor bi trenil, si je dejal Panferlot baroko na glavo in si obesil na obraz brado, kar ga je popolnoma izpremenilo. V bluzi, ki jo je imel na sebi je bil videti prav tak, kakor eden izmed onih nepoštenih delavcev, ki iščejo delo in hvalijo boga, da ga ne najdejo.

Ko je bil gotov, je vprašala vedno skrbna gospa Aleksandra:

»Ali imaš svojo karto in obroč, da se lahko braniš, če je treba?«

»Imam: pošlji pismo te deklina na pošto in pazi mi na hišo.«

In ne da bi poslušal svoje žene, ki mu je želela »mnogo sreče«, je drvil Panferlot na cesto.

Gipsy je bila osem do deset minut pred njim odšla, on pa je hitel na vso moč. Tekel je za njo in sredi mostu Change jo je dohitel. Neodločena je šla naprej, zdaj prav hitro, zdaj počasi, kakor človek, ki je prišel prežgodaj na sestanek ter ima še časa čakati.

Ko je dospela na trg Chatelet, je šla trikrat okrog nje, se ustavila pred gledališkimi oznanili, sedla trenutek na klopi in končno, nekako ob četrtna devet je sedla na eno izmed klopi v čakalnici.

Eno minuto za njo je vstopil Panferlot. Ker pa se je kljub svoji gosti bradi bal, da bi ga Gipsy spoznala je sedel v senco na drugi strani čakalnice.

»Čudno, povabiti jo sem,« si je mislil ter opazoval mlado damo. »Kdo jo je mogel neki povabiti na ta sestanek? Radovednost ji sije iz oči in v skrbh se mi zdi, — stavljal bi, da ne ve, na koga čaka.«

Med tem se je bila čakalnica napolnila. Vsako minuto so izklicevali nastavljeni smer dohajajočih omnibusov. Ljudje so prihajali in odhajali, ti so izpraševali za svoje številke, drugi so morali prestopiti.

Kadar je kdo vstopil nanovo se je Nina zganila in Panferlot se je vprašal: »Ali je morda ta?«

Končno, ko je bilo na rotovžu deveto uro, je vstopil neki mož, ki se ni brigal za številke stopil naravnost pred gospodično Gipsy, jo pozdravil in sedel poleg nje.

Bil je to precej tolst mož, srednje velik z rdečkasto brado in močno rdečim obrazom. Obleden je bil kakor kak trgovec brez vseh posebnosti, tako malo, kakor ni bilo sicer na njem opaziti ničesar posebnega.

Panferlot je zapil oči v njega ter si rekel: »Tebe bom že zopet spoznal, ljubi moj, kjer te bom tudi še kdaj srečal, in še danes bom izvedel, kdo si, če ti bom sledil.«

V svojo nesrečo ni slišal, kolikor je tudi vlek na useša, ničesar, kar sta govorila neznane in Gipsy. Vse, kar je mogel doseči, je bilo, da je sklepal iz njih kretenj in obrazov na predmet razgovora.

Najprej, ko jo je pozdravil, je bila videti deklica začudena, da je bilo videti, da je tega človeka videla prvič v svojem življenju. Ko se je vsedel ter ji rekel par besed, se je napol dvignila ter bila osupla, kakor da bi bila hotela zbežati. En sam pogled je zadostoval, da je zopet sedla. Potem pa, čimdeli je govoril tolsti gospod z njo, tem bolj so izražale Ninine kretnje gotovo bojazn. Zanimala je nekaj, potem pa se je zdelo, da se je dala pogovoriti. Enkrat se je skoraj zjokala, potem pa je nasme razjasnil njen ljubki obraz. Končno je iztegnila roko, kakor da hoče priseči.

Kaj naj vse to pomeni? Panferlot bi si bil na svoji klopi najrajši iztrgal lase.

»Budalo,« si je rekel, »da sem sedel tako daleč stran.« Ravno je premišljal, kako bi se jima spretno približal, da ne bi vzbudil suma, ko je tolsti gospod vstal, gospodični ponudil roko, ki jo je takoj sprejela ter šel z njo proti izhodu.

Oba sta bila videti tako raztresena, da Panferlot ni prav nič pomišljal slediti jima za petami, kar je bilo zelo pametno, ker se je na Boulevardu ljudstvo prerivalo.

Ko je dospel do vrat, je videl, kako je prekorail tolsti gospod z Gipsy trotoar ter se približal nedaleč od čakalnice vozu, v katerega sta vstopila.

»Prav dobro,« je mrmral Panferlot, »sedaj jih imam, meni ne bo treba hiteti.«

Ko je prijel kočijaž za uze, je zbral Panferlot svoje moči in ko se je voz odpeljal, je bil za njim, trdno odločen, da mu sledi, če treba, do konca sveta.

Voz se je peljal po Boulevardu Sebastopol navzgor v hitrem tempu, toda Panferlot ni bil zaman »vervica«. Komolce pritisnjene ob bok je čim manj dihal, ostal pa je ves čas tik za vozom. Ko so dospeli na Boulevard Siant Denis, mu je hotela sapa poiz in čutil je lahne bolečine v boku. Ko je prišel voz preko ceste, je zavil v Faubourg Saint Martin.

Panferlot pa, ki se je že z osmim letom potepal po pariških cestah, si je vedel pomagati. Prijel se je za vzmete voza, se dvignil na nje in držeč se z nogami sedel na vzmet. Ni bil sicer udoben sedež, ni se mu pa bilo več bati, da ne pride za vozom.

»Tako,« se je smejal, »sedaj pa le naprej!«

Voznik je res pogljal in vedno hitreje se je peljal voz navzgor po Faubourg Saint Martinu.

Končno na prostoru stare Barriere se je ustavil voz pred neko vinarno; kočijaž je stopil z voza ter si dal prinesiti bokal vina. Varnostni agent je bil zapustil svoj nerodni sedež, se skril v kot nekih vrat ter čakal, da bi gospod z Nino izstopil, da jima takoj sledi. Ko pa čez pet minut še nista izstopila, je začel premišljati: »Kaj pa je z njima?«

Stopil je prav orezno bliže. Kako razočaranje! Voz je bil prazen.

Panferlotu je bilo pri srcu, kakor da ga je kdo polil z ledeno vodo; stal je kakor Lotova žena okamenel.

Ko se je čez nekaj sekund zavedel, je začel preklinjati in se jeziti, kakor da hoče vse razbiti okrog sebe.

Čitajte „JUTRANJE NOVOSTI“!

Zbirka opernih in operetnih tekstov.

Izšli so sledeči zvezki:

- Stev. 1. Tajnost.
2. Jenufa.
3. Seviljski brivec.
4. Gorenjski slavček.
5. Mefistofeles.
6. Prodana nevesta.
7. Njaza.
8. Vrag in Kutra.
9. Čarostelec.

Izdala in založila

„Zvezna tiskarna in knjigarna“

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Vsak zvezek stane
3 Din.

„KORANIT“

zajamčeno pravi asbest-
skrilj za kritje streh.
Ne premoči
Ne pozebi
proti ognju in viharju
popolnoma siguran,
Neomejeno trpečen.
Tehta na 1 m² = 12 kg.

Cenik in proračun pošlje

Fran Hočevar

Zirovnica (Mostje) Gor.

Kateri krojaški mojster

bi izgotovil obleke na kredit za
neslajivim plačilom (proti kreditu
komu plačilnemu roku). Cenjevanje
ponudbe pod. Točno upravi lista.

Ja Portland-

= cement =

dobavila

„GRADIVO“

trgovačko društvo

ZAGREB

Bogovičeva ulica 3.

Brzljavi: Gradivo.

Telefon 555.

Pisma, račune,
kuverte, vizitke
in vse za trgovino in obrt
potrebne tiskovine
izvršuje lično in poceni
Zvezna tiskarna
in knjigarna
v Ljubljani, Wolfova ulica 1.